

ГЛАС

НЕДЈЕЉНИ

ОСНИВАЧ ЛИСТА: СКУПШТИНА
ОПШТИНЕ БАЊА ЛУКА

Први број „Гласа“ изашао је као орган НОП-а за Босанску крајину у Жупици, крај Дрвара, 31. јуна 1943. године. Од 8. фебруара 1983. „Глас“ излази као дневни лист. Излази сваког дана — рукописи се не враћају. Претплата за нашу земљу: мјесечно 1.350 динара, тромјесечно 4.050 динара, полугодишња 8.100 динара, годишња 16.200 динара. Претплата за иностранство двоструко.

БАЊА ЛУКА, недјеља, 29. марта 1992. године

Број 6569, година XLIX

ПРИМЈЕРАК 50 ДИНАРА.

ХОБЕ ЛИ СЕ ИЗБЈЕГЛИЦЕ
ВРАТИТИ КУЋАМА

БАЊА ЛУКА- ПОСЉЕДЊИ АЗИЛ

ГОВОР МОМЧИЛА КРАЈИШНИКА ПРИЛИКОМ ПРОГЛАШЕЊА
ПРВОГ УСТАВА СРПСКЕ РЕПУБЛИКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ТЕМЕЉИ ЧЕТВРТОЈ СРПСКОЈ ДРЖАВИ У ЈУГОСЛАВИЈИ

БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКИ
ЗАПЛЕТИ И
БОСАНСКА КРАЈИНА

ОКУПА- ЦИЈА КРАЈИНЕ?!

ИНТЕРВЈУ „НЕДЈЕЉНОГ ГЛАСА“:
СМИЉА АВРАМОВ

КОМУНИСТИ СУ ЋУТАЛИ О ЗЛОЧИНУ

AB AGROPROM BANKA
D.D. BANJA LUKA

4. jula br. 19 tel. 33-611 fax 44-181

AGENCIJE:

CENTAR: tel. 30-493

HANIŠTE: tel. 12-354

BUDŽAK: tel. 33-611

LAKTAŠI: tel. 832-086

ČELINAC: tel. 851-238

KOSIG

DIONIČKO DRUŠTVO
ZA OSIGURANJE
BANJA LUKA

Želje Barića br. 3 tel. 43-040 fax 43-202

SEMPER

EXPORT-IMPORT ENGINEERING

bosanka

Banja Luka

VICOM

Proletni salam
male i volike
privrede

MALVEL

BANJALUKA 92

Dom kulture, Banja Luka

od 24. do 28. aprila 1992.

godine

Informacije na
telefonu 11-864111-948.

NUDIMO NAJVIŠE, DODITE I UVJERITE SE!

NA POLA PUTA IZMEĐU BOSANSKOG BRODA I DERVENTE

RAZBIJEN BATALJON ZNG

● Dva bataljona ZNG Republike Hrvatske u sadejstvu sa lokalnim hrvatsko-muslimanskim paravojnim formacijama, uz podršku tenkova i oklopnih transportera, napali su sinoć položaje srpskih teritorijalaca i JNA na pola puta između Bosanskog Broda i Dervente i tom prilikom pretrpjeli ogromne gubitke

ZENICA, 28. marta (Tanjug) — Dva bataljona 108. brigade Zbora narodne garde (ZNG) Hrvatske, ojačana tenkovima i oklopnim transporterima, napala su sinoć, u sadejstvu s lokalnim hrvatsko-muslimanskim paravojnim formacijama, položaje srpskih teritorijalaca i JNA na pola puta između Bosanskog Broda i Dervente, saznaje danas dopisnik Tanjuga iz pouzdanih izvora.

Dobro obaviješteni izvori dodaju da je jedan bataljon

ZNG tom prilikom potpuno razbijen i natjeran u bekstvo.

Prema tvrdnjama očevidaca, u žestokom okršaju u kome je „zemlja gorjela a nebo se crvenjelo“, s obje strane je masovno korišćeno tenkovsko, artiljerijsko i raketno oružje.

U protekle dvije noći dva bataljona 108. brigade ZNG, jačine 1.200 ljudi, prešla su preko mosta na Savi iz Slavenskog u Bosanski Brod, a juče poslije podne 15 tenkova i isto toliko oklopnih trans-

portera, koji su odmah produžili ka selu Zborište između Bosanskog Broda i Dervente, gdje su uvedeni u borbu protiv srpskih teritorijalaca i JNA.

Riječ je, naglašavaju zvanični izvori, o klasičnoj vojnoj agresiji hrvatske vojske na susjednu Bosnu i Hercegovinu.

Pripadnici ZNG i paravojne formacije koje navodno brane Bosanski Brod, napali su u 21 čas jedinicu JNA u trenutku kada je armija prihvatila srpsko stanovništvo i nejač, koji su nakon masakra nad nekoliko srpskih porodica i paljevine njihovih kuća i noći između četvrtka i petka prebjegli iz sela Bljekovac i Gornja Močila kod Bosanskog Broda.

Na strani JNA je, kako se saznaje, lakše ranjen jedan vojnik, dok se gubici na su-

protnoj strani za sada ne znaju, ali su sve su prilike veoma veliki. Vojska je uspjela da prihvati sve izbjeglice i da ih zbrine.

Zahvaljujući upornoj odbrani i preciznoj vatri jedinica JNA, napadači su natjerani u bjekstvo. Saznaje se da je tom prilikom zarobljeno pet pripadnika ZNG. U prilog tvrdnji da je riječ o klasičnoj vojnoj agresiji Hrvatske na BiH, svjedoči saznanje da je u selu Johovac između Dervente i Bosanskog Broda, gdje žive isključivo Hrvati, na noćas postavljenim barikadama locirana četa od oko 120 dobro naoružanih ljudi koji nose uniforme sa oznakama oružanih snaga Hrvatske.

U Bosanskom Brodu trenutno je mirno. Čuju se pojedinačni pucnji iz pješadijskog naoružanja, uglavnom na liniji razgraničenja.

PREDSJEDNIŠTVO BIH O STANJU U BOSANSKOM BRODU

TRAŽE POVLAČENJE JNA

SARAJEVO, 28. marta (Tanjug) — Predsjedništvo Bosne i Hercegovine zaključilo je na današnjoj sjednici, na kojoj je pod Predsjedništvom Alije Izetbegovića razmotrena najnovija političko-bezbedbna situacija u Bosanskom Brodu, da Jugoslovenska narodna armija povuče svoje snage sa područja te opštine.

Istovremeno sa povlačenjem snaga JNA, kaže se u saopštenju sa sjednice, potrebno je da se sa teritorija Bosanskog Broda povuku i svi pripadnici dobrovoljačkih jedinica koji nisu sa područja ove opštine.

Sigurnost građana u ovoj opštini preuzeće redovni sastav MUP-a, pojačan određenim brojem rezervnog nacionalno izbalansirano sastava milicije.

JAJCE

JEZERO JE ĐAVO POHODIO

U mjesnoj zajednici Jezero kod Jajca još nije zavladao potpuni mir. Rafali ne paraju nebo, ali je strah i dalje prisutan, te povratak mještana ide sporo. Sinoć su se sastali Srbi i Muslimani, pokušavali odgonetnuti ko je zašto ih zavađa i na koji način da vrate povjerenje i život kakav su godinama imali.

Još uvijek nisu načisto ko je prvi otvorao vatru, iako postoje dokazi pribavljeni od strane pripadnika SJB Jajce da se Karahodžić prvi oglašavao, krivica se prebacuje na „crvene beretke“ iako su se morale braniti, a nikakvog opravdanja nemaju postavljeni metalni ježevi.

Danas je održan sastanak u prostorijama ribogojilišta Je-

zero na kome su predstavnici SJB Šipovo, M. Grad i Jajce razmotrili situaciju u Jezeru. U isto vrijeme u ugostiteljskom objektu Dušanke Ružić održava se zbor građana Jezera i okolnih sela na kome bi se trebao riješiti niz postojećih problema. Dio naroda nema povjerenje ni u jedan od ovih sastanaka, valjda zbog personalnog sastava.

Dok se sve ovo događa, Jezero povremeno prođe BOV (borbeno oklopno vozilo) koje za jedne predstavlja provokaciju i izaziva strah, a drugi u njemu vide zaštitu i sigurnost.

D. Miličić

ŠIPOVO

ORUŽANA PROVOKACIJA

Preksinoć je u selu Draganić u Pljevi kod Šipova nepoznato lice, ili više njih, vatrom iz streljačkog oružja, uznemirilo mještane i još više zakomplikovalo i onako tešku situaciju u Šipovu. Selo je, inače, muslimansko, okruženo srpskim selima.

Sa predstavnicima sela razgovarali su odgovorni iz šipovačkog Štaba TO I jedinice JNA u čijoj zoni odgovornosti je ovaj kraj, te je strah donekle smanjen, a pojačane su mjere obezbjeđenja i osmatranja od jedinica JNA, koje imaju zadatak da zaštite stanovništvo, bez obzira na nacionalnu pripadnost.

D.M.

MRKONJIĆ-GRAD NEMIRNO U KOVAČIĆIMA

U srpskom zaseoku Kovačići u selu Liskovica kod Mrkonjić-Grada, već drugu noć žitelji ne spavaju u svojim kućama. Preksinoć su rafali ispaljeni iz zaseoka Čosići, iz kojeg su im i u prošlom ratu nanijeli zlo, što je dovelo do panike i iseljavanja. Zbog toga je juče došlo do jačeg aktiviranja rezervnog sastava milicije, a nezvanično se saznaje da su mobilisane i neke jedinice TO, koje treba da kontrolišu širi prostor Liskovice prema granici opštine Jajce.

D. M.

NAJAVLJEN GENERALNI ŠTRAJK KOMUNALACA BIH - 31. MARTA

KRAJIŠNICI NEĆE ŠTRAJKOVATI

● Kolektivni javnih komunalnih preduzeća u Krajini neće stupiti u generalni štrajk komunalaca BiH zakazan za 31. marta, mada podržavaju zahtjeve svojih kolega iz 160 preduzeća komunalnih djelatnosti u BiH

BANJALUKA, 28. marta — Radnici javnih komunalnih preduzeća u Bosanskoj krajini, iako su u vrlo teškoj materijalnoj situaciji, neće u utorak 31. marta izaći na generalni štrajk komunalaca BiH. Ovo je saopštio Novak Raković, predsjednik Sindikata Javnog komunalnog preduzeća „Čistoća“ iz Banje Luke i član Vijeća Saveza sindikata BiH za grupaciju komunalnih djelatnosti.

— Održali smo sastanak u četvrtak u preduzeću, zajed-

no naš Sindikat i poslovođstvo, i ocijenili da u ovom trenutku mi ipak ne štrajkujemo tim prije što vlast pokazuje razumijevanje za naše probleme, što pokušava da nam pomogne i što smo svjesni da je banjolučka privreda u teškoj situaciji. Mi od nje zavisimo, pa ne bi bilo djelotvorno da sada štrajkujemo. Istina, mi podržavamo naše kolege iz 160 preduzeća komunalnih djelatnosti, ali nećemo štrajkovati — kaže Raković.

On je takođe obav

io da su istog mišljenja radnici i drugih komunalnih preduzeća u Krajini, jer je po zadatku iz Sarajeva kontaktirao sa svima. I oni će 31. marta kao i banjolučani raditi, i deklarativno podržati štrajkače u drugim gradovima.

Prema dosadašnjim saznanjima u BiH će štrajkovati oko 70 odsto preduzeća komunalne djelatnosti. Ostali, uglavnom krajiška preduzeća neće. Dobar potez krajiških komunalaca, jer sigurno u ovom trenu i sebi i drugima štrajkom mogu samo odmoći nego pomoći. Iako su u teškoj položaju, opšta situacija nalaže prvo rješavanje težih i prećih problema za sve nas.

P. M.

ODLUKOM SIV-a O AVIO-LETENJU UNPROFOR-a

BEZBJEDNO ZA »PLAVE ŠLJEMOVE«

BEOGRAD, 28. marta (Tanjug) — Odlukom SIV-a o načinu izdavanja odobrenja za dolazak aviona iz inostranstva u jugoslovenski vazdušni prostor, bez obzira da li su to državne letjelice pojedinih zemalja ili avioni stranih i domaćih kompanija uzeti pod zakup, saopštava Sekretarijat SIV-a za informacije.

Podrazumijeva se da kompletne zahtjeve treba podnijeti u odgovarajućim rokovima da bi se poslije konsultacija sa nadležnim organima u zemlji, moglo izdati odobrenje za ulazak u vazdušni prostor Jugoslavije.

Predviđeni su povoljniji uslovi, za letenje vazduhoplova UNPROFOR koje započinje i završava u vazdušnom prostoru naše zemlje. Prema riječima Mirka Ivkovića, pomoćnika saveznog sekretara za saobraćaj i veze, savezna uprava letenja će ubuduće sa mnogo manje formalnosti odobravati ove letove.

ZA POTREBE KOMANDE UNPROFOR-a

STIGLO 38 VOZILA

NOVI SAD, 22. marta (Tanjug) — Danas je iz Norveške, preko Austrije i Mađarske, u našu zemlju stiglo 38 terenskih vozila za potrebe komande snaga Ujedinjenih nacija (UNPROFOR) u Sarajevu.

Vozila su nešto prije 15 časova stigla na granični prelaz Kelebića, a zatim, poslije kraćeg zadržavanja, nastavila put ka Pančevu. Predviđeno je da vozači zanoće u Kasarni „Stevica Jovanović“ u gradu na Tamišu, da bi kolona sutra krenula ka svom odredištu u glavnom gradu Bosne i Hercegovine.

„GLAS“, Ul. AVNOJ-a 93, Osnivač lista: Skupština opštine Banja Luka
Glavni i odgovorni urednik: Miro Mladenović.

Redakcijski kolegijum: Momo Joksimović (sport), Ratko Marčić (Banja Luka), Miro Mladenović, (glavni i odgovorni urednik), Svetlana Pezer (kultura), Stevan Risović (krajiška kronika), Arif Sinić (tehnički urednik), Dejan Sočanski (Nedjeljni Glas), Ranko Čupeljić (ekonomska propaganda), Zora Šamara (zemlja-svijet).

Redakcija-telefoni: glavni i odgovorni urednik 12-032, desk 12-076, 12-084, daktilografi 12-004, telefaks 12-032-Oglasno u Ulici Borisa Kidriča 1, telefoni i telefaks 11-948, rukovodilac Poslovnice 11-964, Teleks 45-208 YU „Glas“. Telefoni Javnog novinskog i grafičkog preduzeća „Glas“, centrala (078) 12-388, 12-394,

12-390, 12-409 i 12-414, direktor Preduzeća i pomoćnici direktora Preduzeća 12-283 i 11-859. Telefaks 12-283.

Za R.J. „Grafika“ Boro LUBURIĆ.

Dinarske uplate žiro-račun broj 10500-801-12456 kod SDK Banja Luka.

Uplate na devizni račun broj 10500-820-71000-522 kod Banjalučke banke DO Banja Luka.

KOPLJU UPLATNICE ZA PRETPLATU POSLATI NA OGLASNO.

Na osnovu mišljenja Ministarstva za informacije SR BiH br. 04-021-58-45/81, od 15.2.1991. godine „Glas“ se opozuje po stopi od 3 posto iz tarifnog broja 8 Zakona o privremenim mjerama o porezu na promet proizvoda i usluga. „Službeni list SFRJ“ br. 4/91. Adresa: AVNOJ-a 93.

IZDAJE I ŠTAMPA JNIGP „GLAS“

Direktor: Josif D. Rakić

REAGOVANJA

GORAN HADŽIĆ I MILE PASPALJ PORUČUJU LORDU KARINGTONU

KRAJINA NIKAD VIŠE U HRVATSKOJ!

● **Gospodin Piter lord Karington neka ne dolazi da nas ubeđuje u nešto, u šta nas ceo svet više ne može ubediti, jer Srbi u Krajini nikada više neće živeti u Hrvatskoj-poručuju Hadžić i Paspalj**

GLINA, 28. marta — Izjava lorda Karingtona za vrijeme nedavne posjete Sloveniji, da mu sada kao najvažniji zadatak predstoji ubjeđivanje Srba u Krajini da pristanu na ostanak u okvirima hrvatske države, a na što je po riječima predsjedavajućeg konferencije o Jugoslaviji data saglasnost hrvatske strane i predsjednika Srbije Slobodana Miloševića - izaz-

Srpske Republike Krajina: „Mi smo bili tolerantni prema EZ, koja nije bila objektivna oko svega što se dešavalo u Jugoslaviji. Međutim, sada je konačno lord Karington dodirnuo jednu liniju ispod koje se ne može ići dalje, sve je granice prešao. Neka lord Karington uređuje odnose u svojoj državi, a srpski narod u Republici Srpskoj Krajini nikada više

maja 1991. godine na najdemokratski način, referendumom odlučio kako i s kim želi živjeti. Nakon oružane agresije na Srbe, kao konstitutivni narod bivše Socijalističke Republike Hrvatske, koji su ekspresno izbačeni iz tzv. demokratskog ustava Republike Hrvatske - srpski narod se izborio da bude suveren na svojim etničkim prostorima. **Kako na tim prostorima taj narod ima vlast, a postoje i granice i legalni organi vlasti, Srbima je jedino preostalo da konstituišu svoju Republiku koja bi bila jedna od federalnih jedinica buduće Jugoslavije.** Naš osnovni cilj je da se razgraničenje sa Republikom Hrvatskom pokuša izvršiti na miran način, dok izjave gospodina Karingtona ne doprinese takvom načinu razrješavanja problema. Po lordu Karingtonu mi smo nacionalna manji-

na. Mi nismo manjina već konstitutivni narod koji je stvorio ovu zemlju i nikada manjina nećemo biti - svjedoče se to kome ili ne u Zapadnoj Evropi. Nas ne interesuju političke igre koje bi određivale sudbinu ovog naroda. O tome ćemo odlučivati sami i u tome vidim osnovnu funkciju mirovnih snaga. Na suverenom području Republike Srpske Krajine vrijedi savezno zakonodavstvo, te zakoni koje smo usvojili putem naše Skupštine i to je najbolji demantij bilo kakvih naklapanja o tzv. specijalnom statusu. Takav status ne dolazi u obzir. Svjesni smo da su pregovori nužni i da će biti dugotrajni, očekujemo da će brzi dolazak mirovnih snaga, što se hrvatskom režimu očito ne dopada, razriješiti onosuštinsko pitanje zbog koga je ovaj rat zapravo i počeo.

Ljubica ČIČA

ARKAN U PRATNJI

GLINA, 28. marta - Juče su na Banji boravili Goran Hadžić, predsjednik Republike Srpske Krajine i Mile Paspalj, predsjednik Skupštine Krajine u pratnji Željka Ražnatovića Arkana, komandanta srpske dobrovoljačke garde, te Save Stupara, poslanika u Skupštini Vojvodine. Oni su obišli prve borbene linije banijskih teritorijalaca i armije i zadržali se s njima u kraćem razgovoru, te posjetili ranjenike u rehabilitacionom centru.

Objekti za „plave šljemove“

Nakon što su predstavnici mirovnih snaga UN sa vojnim i civilnim vlastima sa Banje precizirali uslove smještaja „plavih šljemova“ u Glini se ubrzano provode aktivnosti za pripremu objekata koji će služiti za potrebe mirovnih snaga. Formirana je radna brigada koja radi na sanaciji i osposobljavanju kapaciteta potrebnih za smještajni i skladišni prostor. Opština Glina je sama osigurala finansijska sredstva za nabavku materijala i izvođenje radova. Očekuje se da će do 10. aprila svi poslovi oko uređenja ovih objekata biti okončani, a tada bi trebale stići i prve grupe vojnika mira.

LJ. Č.

vao je burne i oštre reakcije u Krajini. Za vrijeme jučerašnje posjete Glini predsjednici Republike Srpske Krajine i Skupštine Krajine povodom Karingtonove izjave rekli su sljedeće.

Goran Hadžić, predsjednik

neće živjeti u Hrvatskoj. I to mora biti jasno i gospodinu Karingtonu i njegovim istomišljenicima.

Mile Paspalj, predsjednik Skupštine Krajine: — Srpski narod u Srpskoj krajini je još 12.

PREMA IZJAVI AMERIČKOG DRŽAVNOG SEKRETARA BEJKERA

IZRAEL BOJKOTUJE PREGOVORE?

JERUSALIM, 28. marta (Tanjug) - Izrael će, po svojoj prilici, bojkotovati početni dio rada radnih grupa u okviru sljedeće multilateralne faze bliskoistočnih mirovnih pregovora koje će se baviti problemima izbjeglica i ekonomske saradnje i razvoja regiona, ali će učestvovati u nastavku bilateralne faze koja treba da se nastavi u Vašingtonu 24. aprila.

Ove pretpostavke iznose danas u komentarima mnogi izraelski analitičari a kao razlog navode mogućnost da predstavnici Palestina-

ca iz izbjeglištva i istočnog, okupiranog Jerusalama budu članovi palestinske delegacije.

Najavu ovakve mogućnosti iznio je američki državni sekretar Bejker na završetku prve faze multilateralnih pregovora održanih u Moskvi u januaru kad je obačao američku podršku zahtjevu palestinske delegacije da u njenom sastavu budu i predstavnici palestinske „dijasporu“ i istočnog Jerusalama - kad se bude raspravljalo o pitanjima izbjeglica i ekonomskog razvoja jer se tiču Palestinaca u cjelini.

JUČE U BIJELOM BRDU KOD OSIJEKA

NEČASNA RAZMJENA ZAROBLJENIKA

BIJELO BRDO, 28. marta (Tanjug) — Na „ničijoj zemlji“, u ataru sela Sarvaš i Nemetin nadomak Osijeka, juče predveče, poslije šest sati pregovaranja i cjenkanja, obavljena je razmjena zarobljenika.

Da li je riječ o nečasnoj radosti, i čijoj, svjedoče činjenice: pripadnici JNA - „okupatorske jugo-vojske“ kako vole da kažu u Zagrebu - za 36 zarobljenih Srba, od kojih tek dvoje-troje mlade od 40 godina, ustupili su hrvatskim secesionistima 383 bojovnika.

Dolazak zarobljenika iz hrvatskih kazamata nije bio ni najmanje veseo, jer, očekivani srpski terito-

rijalci i mladi pripadnici JNA - nisu bili razmijenjeni.

Teško je u ovom času reći da li je JNA prevarena. Jer, tvrde oficiri JNA zaduženi da obave ovaj posao, u hrvatskim zatvorima zapravo i nema previše Srba - pripadnika JNA, teritorijalaca i građana. Možda ne više od 200 ljudi. S druge strane, samo prilikom oslobođenja Vukovara i Borova Naselja zarobljeno je više od hiljadu „zengi“ i „mupovaca“.

Ipak, sva očekivanja nisu ispunjena, jer hrvatska paravojska nije bila spremna da do kraja ispoštuje ni najelementarnije zahtjeve i pusti nekoliko vojnika i jednog poručnika JNA.

PISMO DOBRICE ČOSIĆA KONGRESU SRPSKIH INTELKTUALACA BIH

STRANE SILE SU RASTURILE JUGOSLAVIJU

SARAJEVO, 28. mart (Tanjug) — Književnik Dobrica Čosić poručio je današnjem Kongresu srpskih intelektualaca da se Srbi, Muslimani i Hrvati, uvažavanjem istorijskih iskustava i sadašnjeg stanja, moraju što pravednije razdeliti i razgraničiti da bi uklonili razloge da se mrzimo i ubijamo i da sutra možemo sa što manje prepreka da se ujedinjujemo u svemu što nam je obostrano razumno korisno“.

U pismu Kongresu u Sarajevu, na koji nije mogao da dođe zbog bolesti, Čosić naglašava da „sada, na bivšem Jugoslovenskom i bosanskohercegovačkom tlu, nijedna istina nije cela, nijedna briga nije samo naša, nijedna neizvjesnost i strah nisu samo naši. Jer, u Bosni i Hercegovini nijedno dobro ne može biti samo dobro Srbima i nijedno zlo ne može biti zlo Muslimanima i Hrvatima, da ne bude zlo i Srbima“.

„Raspad Jugoslavije koju su Srbi sedam decenija smatrali svojom otadžbinom, istovremeno sa krahom brionskog socijalizma,

primorava srpski narod da treći put u ovom veku pod najnepovoljnijim spoljnim i unutrašnjim uslovnostima, uviđajući zablude i greške u stvaranju i odbrani Jugoslavije, gradi sebi novu državu - slobodnu, demokratsku, civilizovanu zajednicu. U građenju tog novog doma, racionalno je nastojanje da bude što manje materijala sa ruševina“.

„Strane sile nas rasturaju u ime njihovog mira i njihove koristi. U to ime, u ime novog evropskog poretka, određuju nam identitet i granice, a te granice nisu granice prava, pravde i mira, nego rovovi sutrašnjeg i budućih ratova. Prema jugoslovenskim narodima i narodima u Bosni i Hercegovini strani činioći postupaju danas kako su oduvek postupali u istočnom pitanju: na našu štetu, nepravedno, razdorno. Ako sada jugoslovenski narodi i narodi Bosne i Hercegovine ne uvide da se vazalstvom velikim silama ne služi budućnosti nego prošlosti, potvrđiće svoju istorijsku nepunoletnost i produžiti i sebi i Evropi istočno pitanje“, upozorava Čosić.

U CRNOJ GORI

IMOVINA FUNKCIONERA POD KONTROLOM

TITOGRAĐ, 28. marta (Tanjug) — Pošto je u javnoj raspravi u Demokratskoj partiji socijalista dato više konkretnih primjedbi na izbor jednog broja kadrova u državnoj upravi i javnom sektoru, rukovodstvo vladajuće stranke se u cilju dalje demokratizacije i jačanja kontrole javnosti prilikom izbora na određene funkcije založio za afirmaciju instituta javnog konkursa. Glavni odbor je takođe zaključio da vladajuća stranka predloži Skupštini Crne Gore postupak evidencije i javne kontrole imovine javnih funkcionera.

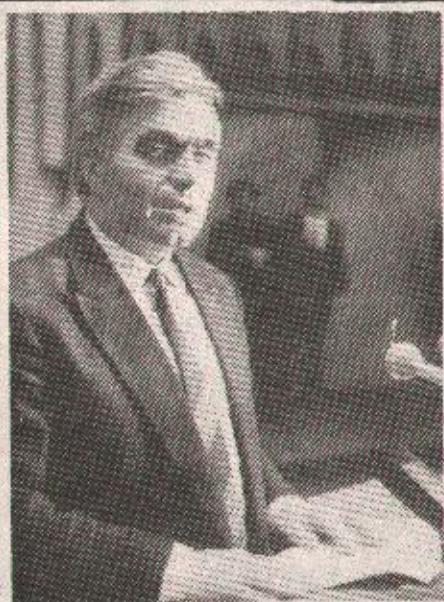
ODLUKOM RADNIČKOG SAVJETA ELEKTROPRIVREDE BIH

SKUPLJA STRUJA U BIH

SARAJEVO, 28. marta (Tanjug) — Struja u Bosni i Hercegovini skuplja je od juče, u prosjeku, 44,45 posto, odlučio je Radnički savjet javnog preduzeća Elektroprivreda BiH.

Tako će potrošači u narednom periodu, od kada se ove cijene primjenjuju kao takozvana ljetna tarifa, plaćati kilovat skupe struje 6,60, a jeftine 3,30 dinara. U zimskom periodu, prema ovom cjenovniku kilovat skupe struje biće 9,92, a jeftine 4,96 dinara, ali je sigurno da će cijene do početka primjene zimske tarife biti mijenjane.

Istovremeno je odlučeno da korisnici stalne novčane pomoći i socijalnog minimuma budu oslobođeni plaćanja 80 kilovata mjesečno. Pravo na 50 besplatnih kilovata imaju korisnici dječijeg dodatka, dok 40 kilovata bez naknade mogu da koriste korisnici penzija sa zaštitnim dodatkom, zajamčene i najniže penzije, nezaposleni koji primaju novčanu pomoć i korisnici subvencija za stanarinu i grijanje.

ГОВОР МОМЧИЛА КРАЈИШНИКА ПРИЛИКОМ ПРОГЛАШАВАЊА ПРВОГ УСТАВА СРПСКЕ РЕПУБЛИКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ТЕМЕЉИ ЧЕТВРТОЈ СРПСКОЈ ДРЖАВИ У ЈУГОСЛАВИЈИ

● Нисмо до сада прогласили свој Устав јер смо се надали да ће се под покровитељством ЕЗ постићи договор између три националне заједнице у БиХ

У постојању сваког народа и животу сваког његовог појединца постоје радосни, али и тешки и одговорни тренуци. Данас, када проглашавамо први Устав Српске Републике Босне и Херцеговине, у читавом свијету, па и у нас, основног закона друштвено-правног поретка — у нама се мијешају та два осјећања: осјећање задовољства и осјећање одговорности. Нисмо ми први Срби којима овакву улогу судбина додјелjuje. Увијек је било тешко народ представљати, штитити и водити.

„Србима је власт крива — каже владика Николај охридски и жички — за свако зло у народу, чак и за неродну годину, и за пораз у рату. Народ кроз историју замјера властодршцима и тешко им опрашта.“

Можемо ми бити spokojни јер се не осјећамо властодршцима, о себи тако не мислимо и као таквим се не сматрамо. Сматрамо се — ијесмо — легитимни представници српског народа у Босни и Херцеговини и све што смо радили и радимо, мислим, била је жеља српског народа. Радити за народ и у име народа није нимало лак посао, јер, како то српски владика рече: „Народ нам је паметнији од својих професора, поштенији од својих политичара, храбрији од својих војсковођа, побожнији од својих владика!“.

Због тога неизоставно се намећу питања:

— Да ли је ово што радимо довољно или смо могли урадити знатно више за српски народ у Босни и Херцеговини;

— Дали смо изневјерили повјерење и наде српског народа и

— Морамо ли прогласити Устав српске БиХ.

О многим догађајима и личностима из наше прошлости историја је дала суд, а постоји и колективно мишљење српског народа о цару Лазару, Милошу Обилићу, Вуку Бранковићу, Милошу Обреновићу, краљу Александру, Николи Пашићу и о свим значајним личностима.

Када дјела ове наше генерације буду дио историје, надам се будуће наше генерације знаће цијенити наша дјела и схватиће методе наше борбе и шта их је узроковало.

Повјерење и наде српског народа — што је плебисцит показао — нисмо изневјерили и све што смо радили, ма да нам је много тога изнуђено од других, радили смо увијек тако да смо штитили интересе нашег народа водили рачуна и о другим народима и грађанима Босне и Херцеговине. Полазили смо од увјерења да народима и грађанима Босне и Херцеговине. Полазили смо од увјерења да није наш интерес ако другима који са нама живе није добро. И формирање конфедералне Босне и Херцеговине сматрамо за данашње прилике одређен степен мира за све босанско-херцеговачке народе.

Нисмо до сада прогласили и свој Устав јер смо се надали да ће се под покровитељством Европске заједнице постићи договор између три националне заједнице у Босни и Херцеговини.

Најава Странке демократске акције да одустаје од договора у Сарајеву да се БиХ трансформише у спојену државну заједницу састављену од три конститутивне јединице по првенствено етничком принципу и јавна изјава председника СДА господина Изетбеговића да неће гласати за договор који је у Сарајеву прихватио, потпуно је код нашег народа створи-

ло неповјерење у наше partnere у власти и договор с њима.

Заједнички органи Босне и Херцеговине су изгубили и најмањи минимум објективности. Предсједништво и Влада БиХ, прегласавајући представнике српског народа, алиментирају узурпаторе власти у Босанском Броду и сврставају се на њихову страну.

На перфидан начин се води кампања против Југословенске народне армије желећи је окривити затуром том граду. Не помиње се масакр српских породица у Б. Броду, не осуђује се окупација територије БиХ и све активности Владе и Предсједништва су против Устава и закона а и интереса српског народа.

Усвајањем Устава остварујемо само права за која смо се већ договорили да спадају у надлежност одлучивања националних држава, а спремно смо учинити све корекције и усаглашавања са коначним споразумом под покровитељством ЕЗ.

Даме и господо, поштовани гости.

Осјећам потребним да у данашњој прилици поновим нешто из наше прошлости што нам је свима познато.

Југославија је створена прије 73 године добровољним уједињавањем њених народа. Тиме су неки југословенски народи извучени испод вјековне државно-правне доминације аустро-угарских завојевача. То је омогућило очување њихове етничке посебности, језика, културе и традиције и њихову политичку, правну и економску афирмацију. Стварању заједничке државе српски народ је дао огроман допринос. Миллиони живота српских синова и кћери угашени су широм Србије, по гудурама Проклетија, у плавим морским дубинама, далеком Крфу, Кајмакчалану.

У другом свјетском рату српски народ на нашим просторима био је најбројнији у борби против фашизма, у борби за слободу. Над њим је извршен незапамћен геноцид од марионетског режима Независне Државе Хрватске.

Без обзира на све то, српски народ се одлучио за заједнички живот у једној држави.

Неодговорни сецесионисти, уз свесрдну помоћ страних сила, желе да прекину државноправни идентитет и континуитет Југославије и имају намјеру да велики дио Срба учине националном мањином.

Политичка коалиција у Босни и Херцеговини придружује се сецесионистима у њиховом покушају да разбију Југославију. Својим настојањем да изврши сецесију БиХ од Југославије, ова коалиција грубо и безобзирно игнорише суверена права српског народа, покушава да му одузме статус конститутивног народа и наметне своје интересе и одлуке. Она историјски неодговорно уништава традицију заједничког живота у свему равноправних народа, крши и руши постојећи уставни поредак у Југославији и Босни и Херцеговини и својим актима укида уставне основе настанка Босне и Херцеговине као федералне јединице. Кратковидно покушава да домаћој и свјетској јавности као државне и уставне одлуке представи своје потпуно противуставне, противзаконите и непотпуно легитимне акте и пост-

упке (Меморандум, Платформа, референдум) и на њима утемељи свој захтјев за признавање независности Босне и Херцеговине. Она не схвата да српски народ не може одлучити против интереса својих синова и будућих покољења, против своје будућности и слободољубиве традиције.

И најновији догађаји на подручју Босне и Херцеговине, без обзира на досадашње договоре и почетак допласка снага Уједињених нација — упућују на закључак да странке — наши партнери у власти — нису одустали од основног концепта. Српски народ је због тог принуђен да брани своју слободу, сувереност, статус конститутивног народа, достојанство и своју будућност.

У остварењу тих циљева основни документ јесте Устав Српске Републике Босне и Херцеговине, према којем су грађани Републике равноправни у слободама, правима и дужностима, једнаки пред законом и имају исту правну заштиту, без обзира на расу, пол, језик, националну припадност, вјероисповијест, социјално поријекло, рођење, образовање, имовно стање, политичко и друго увјерење, друштвени положај или друго лично стање.

Господо, поносни смо на свој народ који нам је поклонико повјерење, указао нам част да га представљамо и штитимо, али и да му сачувамо углед, историју и државу. Увјерен сам да смо часно испунили своју обавезу и поносан сам што имам част да се скупа с вама борим за сувереност нашег народа са опасним противницима. Ви сте ми улијевали снагу и вјеру у коначну побједу. Били сте ми подршка и када сам остајао сам у борби за истину у Скупштини БиХ. Поносан сам да се остварује наша визија, да ће Српска Република Босна и Херцеговина постати стварност. Данашњим проглашењем њеног најважнијег акта — Устава, ми испуњавамо тај задатак.

Знамо да није вријеме за билансирање признања, али не можемо да не споменуемо заслуге наших представника у Предсједништву СРБиХ: госпође Биљане Плавшић и господина Николе Кољевића; заслуге наших министара у Влади и осталих функционера у власти. Поносни смо на наше академике, професоре и одане чланове српског политичког живота. Наш народ жели да има своје вође, али је према њима најкритичнији. Приговора ће бити, што је нормално, али неће се заборавити да је за српство и светосавље, као и ослобађање од кметства, ипак, најзаслужнији господин др Радован Караџић. Нека свима, за све то, буде награда у овом величанственом чину, ово неколико ријечи.

Вјерујем да ми неће замјерити ода ни и часни синови нашег народа на овим скромно исказаним мислима. Остаће анонимни и за многе од њих се никад неће сазнати шта су и колико учинили. Само они, причајући унуцима, сјећаће се да су били учесници стварања историје српског народа БиХ у данашњем времену.

Ви, посланици српског народа у Босни и Херцеговини, вјерујем, остаћете у сјећању наредних генерација и вас ће историја уписати крупним словима. Убијеђен сам да ће се наредне наше генерације с поносом сјећати:

Слободана Бијелића из Босанске Дубице, Милована Бјелошевића из Календероваца, Гавра Богића из Босанског Новог, Радослава Брђанина, из Бање Луке, Алексе Бухе из Сарајева, Војина Буцала из Титовог, сада само Дрвара, Младенка Васиљевић из Добоја, Ненада Веселиновића, из Пала, Добривоја Видића из Прњавора, Мирослава Вјештице из Босанске Крупе, Миленка Војиновића из Брчког, Неђе Гаврића из Доњег Забрња, Момира Гаковића из Босанског Новог, Славка Гламочића из Скендер-Вакуфа, Момчила Голијанина из Невесиња, Анђелка Граховца из Бање Луке, Бранка Грбића из Нове Тополе, Милорада Додика из Лакташа, Недељка Ђекановића из Котор-Вароша, Драгана Ђурића из Смертића, Николе Ерцега из Бање Луке, Горана Зекића из Сребренице, Душка Зељковића из Босанског Грахова, Милана Зорића из Дрвара, Миодрага Јолдића из Добоја, Рајка Калабића из Кључа, Драгана Калинића из Сарајева, Рајка Касагића из Бање Луке, Златка Келчевића из Бање Луке, Драгомира Керовића из Лопара, Николе Кисина из Доњег Вакуфа, Сава Кнежевића из Бање Врунице, Влада Ковачевића из Гацка, Маринка Контића из Купреса, Душана Козића из Љубиња, Воје Купрешанина из Кукуља, Милорада Кузманиновића из Чепинца, Груја Паловића из Калиновика, Милоша Лера из Билеће, Милана Малице из Мркоњић-Града, Стевана Медјића из Шипова, Јова Мијатовића из Зворника, Мирка Мијатовића из Требиња, Милована Милановића из Бање Луке, Драгана Милановића из Босанског Петровца, Пантелије Милановића из Босанске Градишке, Добрислава Милинковића из Рудог, Митра Миљановића из Сарајева, Драгољуба Мићића из Бијељине, Момчила Мићића из Тузле, Бошка Мишића из Теслића, Војслава Максимовића из Сарајева, Петка Чанчара из Фоче, Љубе Босиљића из Илије Милутина Најдановића из Сарајева, Миладина Неђића са Озрена, Илије Неђића из Шековића, Милана Нинковића из Велике Буковице, Милана Новковића из Бијељине, Остоје Ољаче из Српца, Душка Пејовића из Чајнича, Николе Перића из Градацца, Горана Поповића из Бање Луке, Трифка Радића из Илијаша, Недељка Рашиле из Санског Моста, Бранка Симића из Житомислића, Марка Симића из Сокоца, Радована Spreма из Невесиња, Срђе Срдјића из Приједора, Вељка Ступара из Мркоњић-Града, Петра Субашића из Гламоча, Милана Тешића из Тузле, Светозара Тимарца из Омарске, Момира Тошића из Хан-Писеска, Милана Трбојевића из Сарајева, Душана Урошевића из Зенице, Сава Чорде из Гламоча, и мене, Момчила Крајишника из Сарајева, који сам имао част да вам споменем имена.

Даме и господо,

Имам посебну част и задовољство да на основу Одлуке о проглашењу Устава Српске Републике Босне и Херцеговине, данас свечано и званично прогласим први Устав српског народа Босне и Херцеговине.

Честитајући вам, желим да овај устав удари темеље четврте српске државе у Југославији, а ова наша Српска Република Босна и Херцеговине желим, да постане дио заједничке државе свесрпског народа.

Нека овај чин унесе радост и част цијелом нашем народу.

POGLED
IZ KRAJINE

MATICI SRBIJI ILI -MAĆEHI HRVATSKOJ

● **Mnogo stvari, počevši od vlastitih loših političkih procjena do upliva međunarodnih političkih faktora skinulo je s dnevnog reda svojevremeno aktuelnu ideju o ujedinjenju dviju krajina i stvaranju krajiške srpske države, kako ju je nazvao njen inicijator Jovan Rašković**

Piše: Srđan RADULOVIĆ

Razvoj događaja u Bosni i Hercegovini sve više daje za pravo analitičarima političkih (ne)prilika na bivšoj jugoslavenskom prostoru, koji su tvrdili da je ključ rješenja krize upravo u toj republici. Oni koji su se oslanjali na veću dozu racionalnosti pretpostavljali su da će srpsko-hrvatski rat biti dovoljna pouka i da neće doći do međunarodnih sukoba većih razmjera. Očigledno je, međutim, da u nacionalnoj optici rješavanja problema racionalnost ima daleko manju vrijednost od „zakona“ nacionalnih brojeva po kome su broj i teritorij upravo proporcionalni i teže maksimalnoj vrijednosti. To su pokazala i prva „preračunavanja“ nakon objelodanjivanja rezultata pete runde pregovora, o BiH vođenih u Sarajevu, jer „portugalska“ etnička karta ne odgovara svima, kao ni naknadni prijedlozi o korekciji predloženih kantonalnih granica.

Nije teško predvidjeti dalji razvoj događaja, pošto se i dosadašnje eskalacija međunarodne netrpeljivosti pod patronatom nacionalnih partija po mnogo čemu podudara sa već viđenim scenarijem uvoda u srpsko-hrvatski rat; nemogućnost postizanja političkog dogovora, povećanje broja incidentnih situacija, medijski rat, barikade, (samo-)izolacija, stvaranje nacionalnih oružanih formacija, uvlačenje u sukobe JNA, koja je u međuvremenu praktično izgubila ono „jugoslavenska“ u svom nazivu. Ukoliko se ostvare prognoze pesimista, rat u BiH je neminovnost, a to bi istovremeno značilo: nastavak ratnih sukoba na Krajinu hrvatskoj „granici“ (po broju oružanih sukoba gotovo nema razlike sa stanjem uoči potpisivanja „Sarajevskog“ primirja) odlaganje mirovne misije „plavih šljemova“ i definitivni krah političkih opcija međunarodne zajednice.

Za građane RSK, koji zbog toga pažnjom prate razvoj situacije u BiH, bila bi to još nepovoljnija pozicija za ostvarenje njihovih političkih interesa definisanih u poznatoj krilatici: „nikad više u sastavu Hrvatske“. Naime, i sada se može govoriti o vidljivim simptomima nepovoljnog rješavanja statusa Krajine, iako rukovodstvo Srbije, tzv. savezni organi i novoinstalirana krajijska vlast iz Borova Sela s Goranom Hadžićem na čelu, papagajski ponavljaju iste fraze, čiji sadržaj odudara od realnih političkih prilika ne samo na ovim prostorima, nego i u kontekstu političkih opcija međunarodne zajednice.

U nastavak mirovne konferencije o Jugoslaviji (početkom aprila) startaće se s pozicija usvojenih principa u Briselu. Tosu: pravosvake nacionalne zajednice (ne pravi se razlika između naroda i nacionalne manjine) da se slobodno politički opredijeli, zatim nepromjenjivost granica silom (lord Karington je nedavno još jednom potvrdio da se to odnosi na unutrašnje, tzv. administrativne granice), i na kraju sporovi koji nastaju ratom moraju se rješavati mirnim putem uz međunarodno posredovanje. Zato je nedavna odluka o važnosti saveznih propisa na „dijelu Jugoslavije pod nadzorom mirovnih snaga“ (ne spominje se Republika Srpska Krajina kao naziv tog područja), u najbolju ruku privremenog karaktera i ima više psihološke efekte usmjerene na stvaranje uvjerenja građana da se rješava status RSK.

Pod pretpostavkom da se amortizuje sadašnja međunarodna tenzija u BiH, uskoro bi se bez većih smetnji realizovao dio Vensovog plana o dolasku trupa UN i povlačenju vojske iz Krajine. Zapravo, povuklo bi se naoružanje, a što se tiče ljudskih efektiva, radi se o borbama sa krajijskog područja, izuzev većine aktivnih oficira, koji bi nastavili „seobu“ na istok započetu u Sloveniji. Na političkom planu to bi stvorilo predušlove za konačno

međunarodno priznavanje BiH uz spoljni pritisak i imperativ mirnog rješavanja unutrašnjih međunarodnih sporova. Područja nekadašnje SAO Krajine i zapadne Slavonije ostala bi definitivno bez raspektivne oružane odbrane i granicom BiH odvojena od bivšeg jugoslavenskog teritorija, a svaki pokušaj odgovora vojske na prijetnje hrvatskog vrhovništva da će „milom ili silom povratiti okupirane dijelove Hrvatske“ bio bi proglašen povredom međunarodno priznatih granica. Pored toga diskutabilna je i efikasnost ostatka JNA (na srpskim područjima) u BiH, jer ćete efektive biti vezane potencijalnim raspirivanjem ratnih sukoba i oružanim čarkama u kojima već sada, kako priznaje vojni vrh, sudjeluje preko 100.000 pripadnika nacionalnih oružanih formacija.

Sve ovo, počevši od vlastitih loših političkih procjena do upliva međunarodnih političkih faktora skinulo je s dnevnog reda i svojevremeno aktuelnu ideju o ujedinjenju dviju krajina i stvaranju krajiške srpske države, kako ju je nazvao inicijator te ideje dr Jovan Rašković. Istina, Milan Babić još smatra da je to krajnji cilj „od koga se neće odustati“, a poklonika te ideje ima u redovima SDS Bosanske krajine i u SDS Otadžbinski front. Međutim, Babić je političkim igrama gotovo neutralizovan, dok je s druge strane Radovan Karadžić uspio promjenom odnosa snaga na političkoj sceni AR Bosanska krajina tu ideju potpisnuti u drugi plan. Takođe, tzv. borovoselsko rukovodstvo RSK ne spominje ujedinjenje krajina što ukazuje na podudarnost linije Hadžić-Karadžić-Milošević u igri na jugoslavensku kartu, koje iz dana u dan prerasta u fikciju održavanu tvrdoglavošću pojedinih političkih lidera.

Ujedinjenje je, dakle, ostalo tek pusta i neostvariva želja, kao što će od srpskog nacionalnog imperativa - Svi Srbi u jednoj državi - ostati, po svemu sudeći, samo „svi Srbi-janci i izbjeglice u užoj Srbiji“.

ZABILJEŽENO U OKUČANIMA

PROBLEMA MNOGO -KADROVA MALO

Od početka petnaestog „primirja“ na okučanskom području u izuzetno teškim uslovima zaživljavaju pojedine privredne i društvene djelatnosti

Piše: Gojko ŠERBULA

Novoformirana opština Okučani, koja je u sastav Republike Srpske Krajine, startovala je 15. januara ove godine sa ogromnim bremenom ratnih problema, u izuzetno teškoj bezbjednosnoj i ekonomskoj situaciji, sa hiljadu pustih ognjišta i uništenom infrastrukturom i pokretnom imovinom. Ovom opštinom do izbora rukovodi Opštinski savjet, čiji članovi koordiniraju određene poslove.

Teritorija okučanske opštine obuhvata 48 sela, od kojih se sedam još nalazi pod kontrolom hrvatskih snaga, kaže Vaso Ostrolučanin, predsjednik Opštinskog savjeta, dodajući da su mnoga sela još pusta ili s malim brojem stanovnika koji su se vratili iz izbjeglištva. U ratnom vihu uništeno je oko hiljadu kuća, što znači da se mnoge porodice nemaju gdje vratiti. Od ustaške tiranije stradala su najviše sela Šagovina, Širinci, Čovac, Donji Bogičevci i Medari. Pored kuća uništeno je i više privrednih objekata, među kojima i pilanski kapaciteti u Okučanima, a uništena su poljoprivredna mehanizacija i transportna sredstva, elektromreža, telefonske linije i drugo što se moglo opljačkati ili oštetiti.

Velike žrtve

Narod je na ovom području-kako reče Đoko Vodogaz, jedan od prvih organizatora otpora u okučanskom kraju, izgubio sve što je imao. Posebno se ovdje naglašava da je iz redova teritorijalne odbrane poginulo 120 boraca, a na zvjerski način hrvatski bojovnici su ubili šezdeset civila, što nije konačan broj jer se još ne zna koliko je ljudi, žena i djece ubijeno u Mašičkoj Šagovini, koja je pod kontrolom hrvatskih snaga. Čak 420 boraca i civila je teže ili lakše ranjeno.

Bilans rata, koji još nije završen, zaista je stravičan. Međutim, u Okučanima su, u ovim teškim vremenima, pošli od činjenice da se živjeti mora i da zlo neće potrajati zauvijek. Zato uporedo sa odbrambenim aktivnostima ovdje vode bitku za obnovu porušenog i oživljavanje privrednih i društvenih djelatnosti. Sa početkom proljeća uspjeli su da privremeno kraju berbu, jesenas neobranog, kukuruza u društvenom sektoru i to na područjima, koja su bezbjedna. Zimusa je s oranica skida-

na i soja, a tako i suncokret. Sada je u toku priprema zemljišta za proljetnu sjetvu, ali na imanjima zemljoradnika nema ko da radi, jer se mnogi stanovnici nemaju gdje vratiti, a povratak onih koji mogu popraviti svoje oštećene kuće je uslovljen pravim primirjem koga, nažalost, nema.

Obnova privrede

Učinjeni su prvi koraci na obnovi i aktiviranju privrednih kapaciteta. Trenutno se odvija proizvodnja u metalnom pogonu, a djelimično su u radu i kapaciteti za proizvodnju namještaja, u Staroj Gradišci. Uspješno je organizovan i izlov ribe iz ribnjaka u Vrbovljanima. Angažovan je i dio šumarstva, obnovljen rad društvene trgovine, a u privatnom sektoru je na području opštine počelo da radi više od pedeset privatnih trgovinskih, ugostiteljskih i zanatsko-uslužnih radnji. Funkcioniše i Poljoprivredna zadruga. Naravno, do sada aktivirana preduzeća rade sa ograničenim kapacitetima, ali je važno da je krenulo.

Cjelokupan život ovog kraja-kako reče predsjednik Savjeta Ostrolučanin - naslonjen je podršku Bosanske krajine, posebno na bosanskogradišku i banjolučku opštinu, a na pomolu je i dobra saradnja sa „Beobankom“, koja bi u Okučanima trebala da otvori svoju ekspozituru.

Društvene djelatnosti

Za sada su u okučanskom kraju najbolje organizovali osnovno obrazovanje. Osnovnu školu sada pohađa 450 učenika. Zadovoljno se može biti i sa funkcionisanjem zdravstva i informisanjem. U sjedištu opštine rade telefoni, a Okučani i nekoliko okolnih sela prema Rogoljima u pravcu Rajića imaju sada i struju. Kvalitet napajanja električnom energijom ne zadovoljava i to je, uz nedostatak stručnih kadrova, sada najveći problem za oživljavanje privrede. Kadrova nema dovoljno ni u opštinskim organima pred kojima stoje ogromni poslovi na izradi normativnih akata i osposobljavanju službi za normalno funkcionisanje opštine. Pravi poslovi tek predstoje ukoliko dođe do pravog primirja.

PRILOZI POLITIČKOG KARTOGRAFIJI

KANTONI

Crta i piše: Slobodan JOKA

ŠTA HRVATI SMJERAJU IMATI

KATOLIKA SLIKA I PRILIKA

ZA ALAHA TAMANITE VLAHA

NA KAURE NE BROJI ČAURE

A ŠTA IMA PRIPASTI DRUGIMA

ZA SVE INE BRVNO PREKO DRINE

ZAPISI
SPOVODOMATELJE
BEKIRA MISIRLIĆA

Piše: Ranko RISOJEVIĆ

Na drugom spratu banjolučkog Doma kulture nalazi se atelje Bekira Misirlića, dopisnog člana Akademije nauka i umjetnosti BiH. Prilaz ateljeu, kroz mračni hodničić, ima nečeg mističnog u sebi, kao prolaz u svijet izvan ovog svijeta kakvim se predstavljaju prolazi u magični svijet djetinjeg sna, nije li kroz sličan hodnik odlutala Alisa u svoj svijet iza ogledala, jer iza vrata koja se jedva naziru u pomrčini dočeka nas soba preplavljena dnevnim svjetlošću koja pada kroz veliki prozor direktno s neba i kroz koji se osim dijela krova ništa drugo ne vidi. Nema nikakvog pejzaža, nema čak ni djelička

To je duh koji je slijedila ruka, ili su ruka i taj duh jedno. Magija ljudske ruke najbolje se doživljava baš u slikarevom ateljeu. Tu izranja gotovo nerješivo pitanje šta je u slikarstvu starije i bitnije, slikarev um ili njegova mistična ruka? Jedna ili obje? Kao u onoj arapskoj okrutnoj priči u kojoj veliki vezir lišava desne šake velikog minljaturistu a ovaj uspijeva, poslije mukotrpnog vježbanja, osposobiti svoju lijevu ruku za onakav isti minuciozni rad.

Ovdje su rane Bekirove slike, iz pedesetih godina u kojima se vidi duh koji traži prostora za svoj stvaralački život. Tu je utemeljen jedan poseban svijet, pejzaž kojim se hranilo oko dok se duh snažilo i odrastao, kuća i okućnica, bašča i harem, tu se

Moć ovako skupljenih slika ne može se doživjeti na izložbama a još manje uvidom u pojedinačna djela kod ljubitelja umjetnina

hov čudesni ritam. To su zaista pejzaži, autentični i lični, tu diše i vibrira prostor, tu drhti linija i njen najmanji dio - tačka. „Takvi se pejzaži sreću pokraj Han Kola“, kaže Bekir, a ja znam da se ovakvi pejzaži sreću samo na njegovim slikama, on ih je stavio u ovaj svijet, ostvario vječnu ljudsku stvaralačku težnju da bude su-tvorac ovog svijeta.

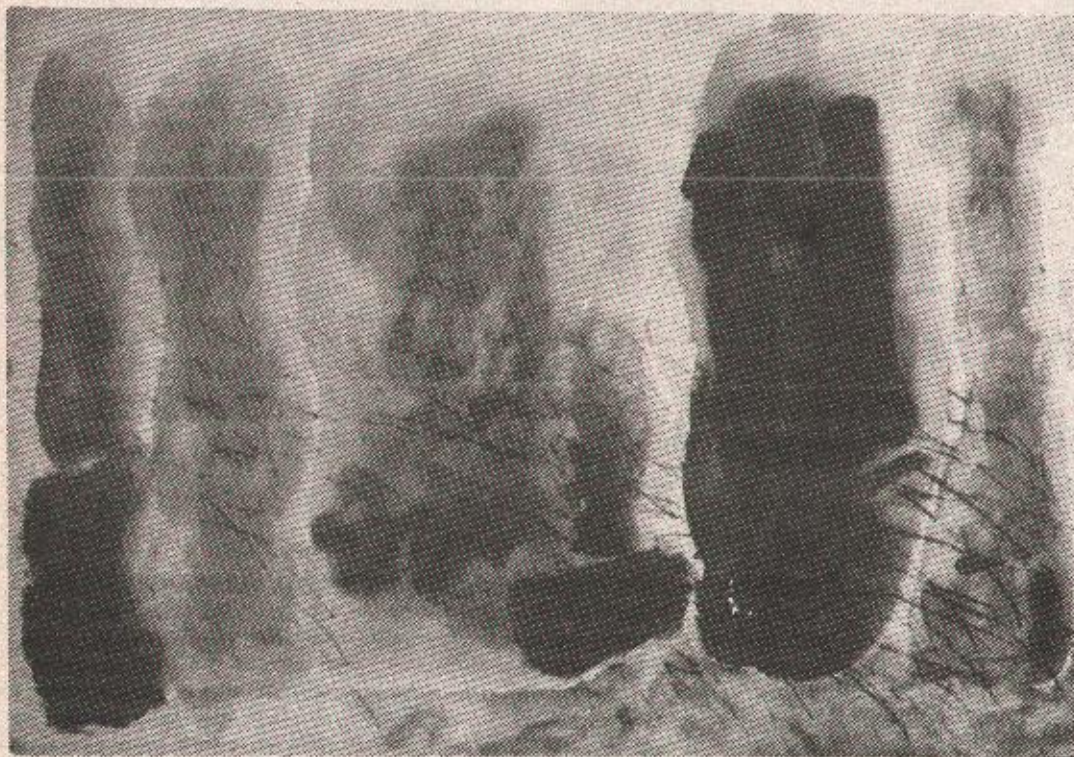
Prilazim jednoj skulpturi, koja me svojom izdvojenosti i neobičnošću privlači više od

sve u stvari boja.“ Riječ je, naravno, o takvoj ideji polihromije koja u sebi ima i monohromijsku unutrašnju plastičnost. Magija umjetnosti uvijek čini čuda. Za jasnost tog čuda pobrinuo se sam slikar vršeći raspored materijala u knjizi, ono što se stručno kaže „prelom“. Bekir ide dosljedno do kraja, do pra-formi, sve više odbacujući suvišne dijelove nekadašnje slike svijeta. Arheološki nalazi samo su pomoćno sredstvo da bi se u vlastitom slikarstvu i u djelima koja su nastala prije sagledavanja ovih arheoloških nalaza, da bi se tu otkrio svijet vlastite, slikarske arheologije. Kao kod skulptora Lepenskog vira, ovdje oblik znači sve. Ona murovska sažimanja plastičnih formi, Bekir ostvaruje u dvije dimenzije. Njegove nove slike, mall formati naročito, novo su iznenađenje za ljubitelja Bekirove slikarske „nepripitomljenosti“. Pored toga što ne voli da prodaje svoje slike, on ih ne voli podvoditi pod standarde opš-

Bekir MISIRLIĆ, slikar pejzaža u kojima diše i vibrira prostor

teg ukusa, onoga koji vlada našim malograđanskim salonima. Jer to je duh koji se plaši traganja u kome se napušta već osvojeni prostor.

Između Bekirove monografije, njegovih skulptura i stotina slika i crteža, uključujući tu i akvarele, rasprostire se u ovom svijetlom ateljeu i mreža Bekirove priče kojom preovlađuje vlastito iskustvo. Tu naučeno spada kao obruč s Baščelikovog bureta, ali bure se neraspada, ono se drži snagom unutrašnje povezanosti. Tako i Bekir govori o umjetnosti, bilo svojoj ili tuđoj, onaj svjetakoj ili svojih kolega, drugova, dragih i cijenjenih pokojnika Štalje i Dugonjica, onda Lojze Čurića, oboje Hoza koji stvorile dvije kapitalne knjige. „Jednu takvu knjigu ja godinama očekujem od Lojze“, kaže Bekir, „jer njegovo iskustvo sa dječijim crtežom jeste jedinstveno u svjetskim relacijama. Takvom knjigom on bi prodro u svijet.“ Teško je ne složiti se s Bekirovim opservacijama, ali magija njegovih slika, duh koji vlada ovim ateljeom traži nastavak druženja — novu posjetu, novi razgovor, novu ispovijest.

Bekir MISIRLIĆ, iz ciklusa „U sjeni bašte“

grada u kome je ovaj atelje. Tu se čovjek odijelio od predmetnog svijeta, došao u svijet koji valja nanovo stvoriti, vaspostavivši u njemu druge i objekte u kojima ćemo prepoznavati onaj svijet iz koga smo trenutno odsutni.

Slike u svom svijetu

Blagosloven neka je nered slikarskih ateljea! Koliki je pisac zavidan slikarima na prostoru u kome ovi potonji rade. Stolovi na kojima su velike tube tempera, započeti ili dovršeni radovi, police gdje su uredno složena platna po godištima nastanka, police gdje su, poput lutaka složene maske, police na kojima su skulpture, zbijene i međusobno prisne kao ljudi u gomili, jedna drugu tu dotiče i osjeća, kao što se i slike dotiču i osjećaju. Moć ovako skupljenih slika ne može se doživjeti na izložbama, a još manje uvidom u pojedinačna djela kod ljubitelja umjetnina. Ovdjesu slike u svom svijetu, osnažene prisnom blizinom svojih sestara. Ta sestrinska privrženost i dopunjavanje razvijaju i omogućavaju priču o slikarevom svijetu, dosljednosti ili nedosljednosti. Evo kako se razvijao njegov duh!

snagom samorodnog talenta ukazalo sve ono što će kasnije preobražavati umjetničko stvaralački napor, disciplina i istraživanje. Nema dileme o svjetlu iz koga potiče Bekir Misirlić, jasne su njegove duhovne naznake, ali one umjetnika ne determinišu, to će učiniti on sam, svojim razvojem.

Prvo je, dakle, trebalo taj pejzaž naznačiti. On je bio tu pokraj slikara, pogled iz domaće avlije. Tu se vidi avlijska ograda s vratnicama, voćka, sjenke. „Tu ogradu“, kaže Bekir, „načinio je moj otac“. Ona je takva kakva jeste njegovo autorsko djelo, savršena u svojoj jednostavnosti. Moj otac nije bio nikakav stolar nego prosvjetar, a ova kapija, moja ili njegova, ostaje da traje.“ Ovo je, naravno, Bekirova kapija, on ju je stvorio, ona ne postoji izvan njegove umjetnosti. Na slici je više dijelova koji će, svaki za sebe, u određenom slikarevom periodu biti predmetom njegovog zanimanja.

Približavanje Borhesu

Mnogi savremenici ne shvataju slikareve ideje u trenucima njihovog sastanka i ovaploćenja. Tako je bilo i s nekim Bekirovim fazama, naročito s njegovim „Bijelim visoravnima“. Ovdje se najbolje doživljava nji-

ostalih koje su, opet svaka za sebe, kao i ljudi, jedan univerzum. Ali ova ima još nešto, dvojnika u sebi, blizanca koji jeste jedna strana ljudske glave koja se ogleda u drugoj. Podržavanje i protivljenje, jedinstvo u dvojstvu i obrnuto. „Raspolučena glava“, jednostavno kaže Bekir i ja vidim kako se on, poput mnogih autentičnih umjetnika približio svome dalekom savremeniku Borhesu i njegovim pričama o dvojnica, ogledalima i lavirintskim traganjima. Upravo ove Bekirove skulpture, a ova rascijepljena glava naročito, jesu ovaploćenje Borhesovog svijeta. Tu se susreću dvije ideje koje su jedinstvena ideja stvaranja.

Mreža Bekirove priče

Zapravo, Bekir slijedi liniju koju je od svih svjetskih umjetnika najdosljednije slijedio Sezan, istraživanje do tvrdoglavosti prostora i sebe u tom prostoru. Bekiroviharemi, njegove „visoravni“, izdvojeni nišani, potom ljudske glave koje izniču iz pomrčine tih nišana u koje će se pretvoriti uskoro, jesu upravo prostori vlastite pianine Sen-Michel. „Pogledaj, kako u ovoj monografiji“, govori mi Bekir dok listamo reprezentativnu njegovu monografiju „dlišu crno-bijele i kolor-reprodukcije, tako da se ima iluzija da je

U MEĐUVREMENU

MIT O
SIZIFU

Piše: Dragoljub JEKNIĆ

On je oslobađao zemlju. On je uvijek iznova išao u rat, borio se, oslobađao zemlju. I svoju, i tuđu, i ničiju. Sedam hiljada puta strijeljan je u Kragujevcu. Toliko puta još u Mačvi i Kraljevu. Nema jame u koju nije živ strmoglavljivan.

U Jasenovcu i okolini je svaka dva minuta četiri pune godine padala njegova sa ramena glava.

Godinama poslije rata, zadnjega, kao divlju zvijer, progonili su ga pod optužbom da krije odmetnike, da nije predao otkup, da je pojeo, sa djecom, za državu popisano, jare.

Na Golom otoku jeo je živi kamen, prah stucanog kamena, mokreći crnu krv.

Svakodnevno je slušao govore Velikog Sotona i gledao kako mu krčmi otadžbinu.

Ni pisnuti nije smio o Bogu i Božiću.

Od dva sina jednog je obavezno morao da proglašava narodnog neprijatelja.

Drugi su rasipali, on je sasipao.

Drugi su razbijali, on je sastavljao.

Drugi su rušili, on je podizao.

Veliki Sotona i njegovi su trošili, on je stvarao.

Nije ni znao na kojoj strani svijeta se nalazi more, šta je to morski jež, a oni su oplavlivali po peti put zemaljsku kuglu.

Arlaukao je u špaliru, istjeran iz fabrika, dotjeran sa pšeničnih polja, dojučerašnjim krvnicima.

Čutao je, psovali su mu majku, šajkaču i Solunski front.

Čutao je, preoravali su predačka groblja.

Čutao je, progonili su ga sa vjekovnih ognjišta.

Odgajao je, uz ostalu djecu, i jedan broj otpadnika.

Onda su se oni, ti otpadnici, sami množili. Otpadnik od otpadnika. Nesoje od nesoja.

Bio je kriv za sve.

I nije gurao kamen, već Otadžbinu.

Svi su je survivali, kotrljali je dolje, on je podmetao pleća i gurao gore.

I sad gura.

Većeg Sizifa nije bilo.

Većeg Sizifa od njega nema.

Većeg Sizifa od njega neće ni biti.

ШТА СЕ ДЕСИЛО СА ЛЕГАТОМ СРЕТЕНА СТОЈАНОВИЋА У ПРИЈЕДОРУ

БЕЗУСПЈЕШНИ ПОКУШАЈИ

Пише: Славница БАШИЋ

Помоћ Републике је изостала а градски оци и остали на одговарајућим положајима, неспособни и незаинтересовани, нису изнашли одговарајућа рјешења

Сљедећи примјере културних средина, Бање Луке и Бос. Новог на примјер, које су добиле легате Владе Милошевића и Стојана Ђелића, Приједор је у више наврата покушао на једном мјесту сакупити оставштину академског вајара, пониклог у овом граду, Сретена Стојановића.

Шта значи име овог вајара у историји српског вајарства, сувишно је питати. За млађе генерације само да кажемо: У другој деценији овог вијека учио је у радионици једног од водећих вајара тога времена — Антоана Бурдела — као један од најталентованијих његових ђака, да се тих година редовно појављивао у парижском ликовном животу, да је портретирао многе значајне људе (вајара Алберта Ђаконетија, на примјер), да је 38 г. био један од

оснивача и првих професора Уметничке академије у Београду да га ликовна критика и публика тог времена заједно са младим Бијелићем, Добровићем, Палавичинијем, Шумановићем, Тартаљом убраја у сам умјетнички врх (изложбе им отварају Дучић, Ујевић, Растко Петровић...), потом представља наше вајарство 54. г. на Бијеналу у Венецији итд. итд.

Мало од тога или скоро ништа, са изузетком старијих, зна умјетников град. Због тога је, између осталог Музеј града Приједора у више наврата настојао покренути питање преношења оставштине вајара у његов родни град.

Први пут 63. г. су културни радници овог града и тадашње политичке структуре ступили у контакт са поро-

Сретен СТОЈАНОВИЋ, Скулптура

дицом тада већ пок. Сретена Стојановића. Породица је донацију условљавала изградњом посебне галерије — музеја која би носила име вајара, а која би смјестила све вајарске и сликарске радове, сву кореспонденцију и све документе који се односе на његов живот и рад.

Већ наредне године одликовано је, по договору, 6 радова у бронзи за будућу галерију, одређена је локација њене будуће зграде и идејни пројект. Тек се тада констатовало, након што се кренуло у реализацију, да је то прекрупан залог за град (тада он није имао нити рјешено канализацију, на примјер), те да Република, будући да се ради о општеважном пројекту, мора помоћи. Године су пролазиле, нове иницијативе покретане: 65. г., 66 г. 68. г. и последње пут 70. године. Помоћ Републике је изостала, а градски оци и остали, на одговарајућим положајима, неспособни и незаинтересовани нису изнашли финансијску могућност. Само су радници музеја, жалећи што пропуштају такво благо за свој град, још једном породици Стојановић понудили, међутим, потпуно нову понудицу. Предложена је адаптација у сврху музеја, добро очуване куће, у стипу сецесије у самом центру града. На велику жалост до договора није

дошло, те је тако Приједор не само остао без легата, већ и без икакве галерије. Оликовној традицији овога града свједочи низ чињеница, да изумемо само неке: Био је домаћин другој изложби по реду на овим босанскохерцеговачким просторима, истим је дао значајна имена, као што су: Перо Поповић, Тодор Швракић, Драган Митриновић, Милан Четић, млади, или средња генерација, Бранко Миљун и Радован Крагуљ, најмлађе да и не спомињемо. До дан-данас не постоји ниједан простор који би их заједно окупио те постао својеврсним мјестом едукације млађих генерација, које и даље неће, или ће тако мало знати о свом граду. Да за све ове године, сјетимо се само златних седамдесетих, није било могуће реализовати ништа, тешко је повјеровати. Догодило се да је град, таквим понашањем сам себе провинцијализовао!

Што се тиче оставштине Стојановића, град посједује само девет радова: женски акт, у природној величини, два рељефа, један портрет, један аутопортрет, детаљ споменика — једна монументална глава, једна статута и три медаљона (иначе је то форма у којој је Стојановић остварио своје највеће дomete).

ИЗМЕЂУ КРАЈИНА

ВРИЈЕМЕ КАД СЕ НЕ МИСЛИ

Пише: Радо ДИМИТРИЈЕВИЋ

Вријеме ратно.
Акција Пујића брдо.
Петак, црвено слово у календару.
Прва акција.
У Вођарицама осам људи одустаје, неће са нама, боје се.

Идемо на Пујића брдо, кроз шуму, као дјеца у јагоде, а јесен је, рат и смрт нас вреба. Прати нас рундов, сеоска џукелица, Кевће, цвиле, лаје. Ми се уверзовали. Већ смо на непријатељској територији. Мислим, или ће нас псето издати, па сви изгинути, или псету нема више лајања, а оно од нас неће. Кажем то гласно. Један га младић призва и онијем. Стресох се. У рату гину и пси. Више не идемо, продиremo кроз шуму. Уз мене је један отац, старина који је на почетку рата остао без два сина, сјајна борца. Носи своју тугу, старе кости, снајпер, сузе у очима, бијес и жал у грчу лица. Отац самотњак, без два сина, старац без дјеча, опустојио угасник.

Идемо уз брдо, кроз блато. Нико не наум не пада напор, сусталост, одмор. Шума наједном полуди, загрми, плану!

Црногорац виче: предајте се, опкољени сте, побијемо вас зољама!
Ми остали залијежемо, пуцамо заборављамо себе. Цуле довикује Мили: Војде, опколи с десног крипа!

Он и ја се пребацујемо, пуцамо. Прати нас Милан. Ристе и Гига нас штите. Прашти и прше око нас. Мени као да право шалну сахим смо се суочили. То су они што поклаше наше у Пакленици, држите их живе! Живе их држите, одјекује. Цуле грми кроз шуму: предајте се! Дарко и Бето туку зољама аждахе. Занијемиме њихови митраљеви. Предају се, одбацују своје стројнице, цвиле, дозивају се међусобно на предају. Мени се згадило. Пуцам и повраћам. Бога молим да нам нико не погине. Како је битка изненада почела нагло и престаје. Двадесет пет зликоваца лежи пред нама са рукама испред себе. Девет је утекло. Много, могу довести појачање, опколити нас, одсјећи од главине.

— Вежи их! — наређују Грујић, Цуле и Миле — брзо! Већина заробљених су покорни, али неки покушавају из гађа активирати бомбе, добише што су тражили. У миру војнички и узалудно.

Не вјерујем да човек човека мрзи са оба ока. Мржња је једноока, зато Хомер, највидовитији слијеласрочи причу о киклопима, о двоцима се једним оком који једу људе. Видјех једног так-

вог људомирца и србобдера на Пујића брду који заувјек ослијепи од заслуженог метка.

Ми остасмо на броју. Сва јештета што мени усташки митраљезак метком проби ремљик од пушке.

Водимо их, неко од наших им нареди да пјевају. Они онако биједни запјеваше: „Ко то каже, ко то лаже...“

Пред командом у Вођарицама чека нас гомила, неки би тукли. Ми заробљенике постројимо уз штапу. Не дамо их кињити. Побједисмо, разоружасмо па нека им је Бог на помоћи.

— Клали су нас ови — препознаје један младић пакленичке кољаче — и ја пу њих. Нећеш! — кажем — ми нисмо усташе. Ми смо Христови војници којима је кад у рат иду намјера да се победом узвисе, а не да звијери постају. Србине, остани Србин, велим и сви спуштамо кочнице на пушкама. А усташе попут унезвјерених оваца не мрдају. Гледају у нас, који смо их побједили као у спасиоце.

Долазе официри. Честитају нам, из очију им „звјездице“ сијају. Ми смо преуморни, мокри од зноја и блата. Радујемо се што смо живи. Тонам је био посни дан и нико ни осјетио глад. Остављамо заробљене као да их никад није ни било. Враћамо се у своју базу. Тамо Миле каже: Били смо добри, али је могло и боље. Грујић и Жељо пламте од драгости. Цуле тражи кафу. Ристе пали воштаницу, ложи ватру, очили, подмладио се. Долази пуковник Челекетић и Пестита нам, без претјераних емоција смирено, војнички, војничина. Што тај дан видјесмо носача звјездица, ниједан му није до кољена. Капетан Басрак долази за њим као кум кумовима за благодан. Кумује нашој побједи.

Нема поезије у рату. То је вријеме када се не мисли на живот. Вријеме тече брже, брзо се стари, ништа се не устаљује. Кратко трајање борбе која продира кроз нас с краја на крај, те нас пара својим огњеним звуцима, прожима ватром, опакшава и претвара у лагане од земље одскочиле, недодирљиве, прозирне, свјетлом обасјане сјенке. Дуго послје борбе вјерујемо и не вјерујемо у своје постојање, крећемо се између сна и јава, сумњамо да ћемо икада више чврсто стајати, смирено причати, сањарити, мислити као што смо прије мислили бити способни за радовања, игру, смијех, пјесму, љубав.

Ко зна, има пијачих и опоријих појмова од ових што изазива рат, борба, игра и суочење са смрћу?!

ДУШКО МОМЧИЛОВИЋ

ФОТОГРАФИЈА

NEPODNOŠLJIVA TEŠKOĆA POSTOJANJA

Piše: Esmā PAŠAGIĆ

● Od 1977. godine broj oboljelih od raka u regionu se utrostručio. Najučestaliji je rak pluća i to u Banjoj Luci, rak dojke, želuca i debelog crijeva, jetre i rak kože. Obolijevanje mlađe generacije naglo raste

Ko je igdje ikada posjetio odjel za rak, pored svega što se tamo može vidjeti, sigurno je opazio da tu ni bijeli mantili nemaju onaj, za njih toliko uobičajen, oreol nedodirljivosti. Ovdje se svakodnevno i neprekidno vodi borba sa smrću i rijetko, gotovo nikad, ne pobjeđuje. Smrt pristaje ponekad samo na odgađanje, i to za nepodnošljivo visoku cijenu.

U nekim sredinama, razvijenijim i humanijim upravo to je izazov za čovjeka da se svim sredstvima izbori za veći prostor u toj borbi za život. U drugom, opet, kao da su svi okrenuli leđa i digli ruke od bolesnika od raka, prepuštajući ih njihovoj izvjesnoj sudbini. Uspije li borba sa ovom najopasnijom bolešću modernog doba, pobjednik će biti upisan velikim slovima u anale ljudske istorije i zasjeniti sva dotadašnja dostignuća.

Naši naučnici, dakako, ne sanjaju o tome, jer ni materijalne a ni neke druge mogućnosti našeg društva tome nisu primijenjene, ali će bez rezerve dati svoj glas za dosljedno praćenje i upotrebu svjetskih dosti-

gnuća uzbrinjavanju bolesnika od raka.

Rak kao epidemija

Prema podacima Onkološke službe KBC u Banjoj Luci, koja pokriva područje cijelog banjalučkog regiona, broj bolesnih od raka se od 1977. godine utrostručio i poprimepidemiološke karakteristike. Najviše oboljelih, koje registruje ova služba, je iz Banje Luke, zatim Gradiške, Srpcā i Prnjavora. Najučestaliji je rak pluća (Banja Luka), zatim rak dojke, želuca, jetre i debelog crijeva, rak kože.

Naročito alarmantno je da broj oboljelih od raka pluća naglo raste. Jednako je i sa tuberkulozom, a udio mladih ljudi od 27 do 45 godina je od 1987. godine četiri puta veći. Nekada je rak kod ljudi mlađih od 45 godina bio rijetkost, danas je sasvim uobičajena pojava. Naglo raste i broj oboljelih od raka želuca oba spola, kaže prof. dr Hamza Mujagić, načelnik službe.

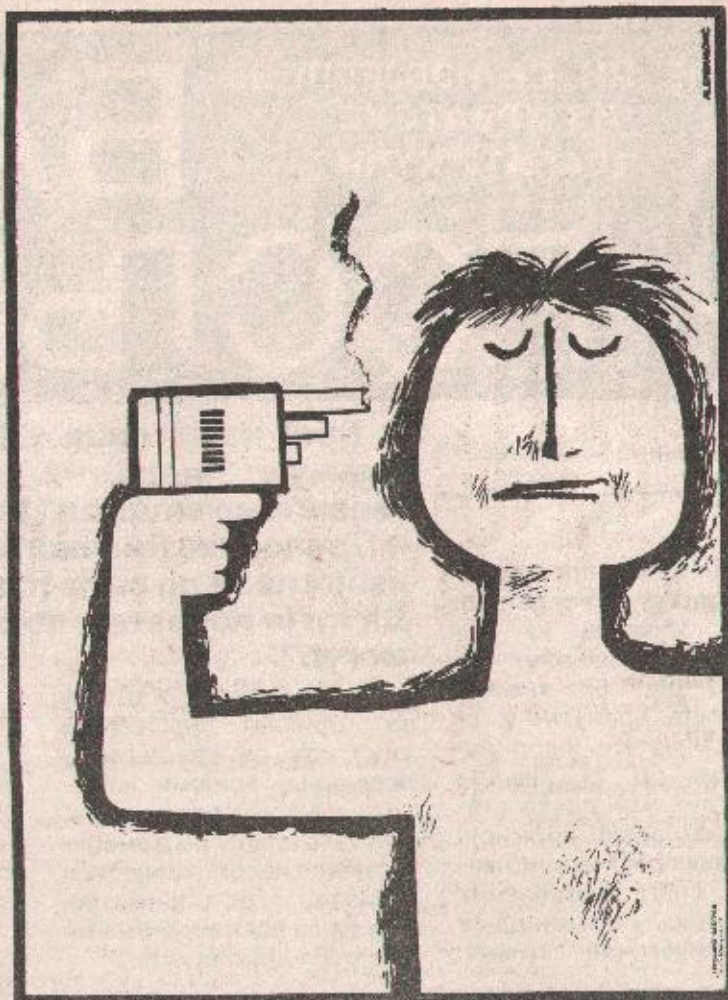
Lani na odjelu ove službe registrovana 604 novooboljelih pacijenata, a liječeno 1533. Pošto bolesnici nisu obuh-

vačeni sistematskom zaštitom nego su više ili manje prepuštene vlastitoj snalažljivosti i odluci o mjestu i toku liječenja, računa se da je na području regije oko 4 hiljade i šest stotina oboljelih, a novooboljelih prošle godine preko hiljadu i osam stotina bolesnika.

NA DOBROM GLASU

Onkološka služba KBC jedina u Jugoslaviji radi intraperitonealnu kemoterapiju, a jedna od rijetkih koja radi intravezikalnu i intrapleuralnu kemoterapiju (zahvaljujući stručnosti i edukaciji svjetskog ranga prof. dr Hamze Mujagića). Zbog toga ovamo dolaze pacijenti iz Sarajeva i drugih mjesta izvan regije. Anketa koju su prije trinaest godina proveli u redovima medicinskih radnika na području regije o opravdanosti kompletiranja onkološke službe, odnosno osnivanju Instituta, dala je u potpunosti pozitivan rezultat.

Nažalost, nemamo podataka o porastu ovog teškog oboljenja u drugim sredinama u republici i šire, ali se može stručno i naučno argumentirati uzročna posljedična veza između prekomjernog zagađenja životne sredine u Banjoj Luci i pojave raka epidemijskih razmjera. Na to se u ranijem periodu više ili manje bojažljivo ukazivalo. Da-

nas se više, na žalost, zastrašujućim podacima ne mogu sakriti.

Tumor naše savjesti

Otprilike od ustanovljavanja do danas Onkološka služba u Banjoj Luci se, osim svakodnevne borbe za svaki pojedinačni život, bori i za vlastitu egzistenciju. Uspjeh i na jednoj i na drugoj strani je podjednako varljiv. Imati unutar velikog centra, kao što je ovdāšnji, onkologiju zvuči tako medicinski i otmjeno. Za nedostatke ionako znaju samo pacijenti i ljekari. Za uspjehe takođe.

Zašto služba koja godišnje ima više od 44 hiljade bolesničkih dana i ka kojoj gravitra preko milion stanovnika regije nema uređaja za zračenje, što je nezamislivo i za domaća i za svjetska mjerila? Samo zbog toga bolesnici u drugim centrima potroše više od dvije trećine novca namjenjenog liječenju

raka. Zašto služba ima samo 35 kreveta, pa bolesnici čekaju više od mjesec dana na mjesto u bolnici što je presudno za njihovo liječenje? Republički normativi određuju jedan uređaj za zračenje na 600 hiljada stanovnika. Banjalučki region ima dva puta više stanovnika i evidentan porast oboljevanja i isto tako evidentan odliv ogromnih sredstava u druge centre. Uz to, regionalno zdravstvo bi se moralo odreći samo jednog postotka (1 posto) ukupnih sredstava iz stope doprinosa za jednu godinu. I najpravosniji čuvari zdravstvenog dinara ovdje bi morali vidjeti pozitivnu računicu.

Zdravstvo u kolapsu na sav glas vapi za pomoć, ali prije nego što je dobije (poručuju to i iz vladinih kabineta) moraće pokazati javnosti sve svoje nehatom nezaliječene rane. Ovo je jedna od njih.

SEDAM DANA YU-PRESSA

JEDINO KRIVA JNA

Ranko PRERADOVIĆ

● Sta poznati Jugosloven germanskog ubjeđenja dr Ejup Ganić posredstvom svog Predsjedništva BiH „ostvaruje“ sa bosansko-brodskog ratišta? ● Koga u moguću istinu uvjerava general Milutin Kukanjac?

Opet je, samo i jedino i u slučaju bosansko-brodskih i derventskih ratnih nemira, kriva još uvijek JNA? Tako, putem svih sredstava informisanja njemu u službi i bez drugačijih komentarisanja, tvrdi zvučnokrsteći Jugosloven dr Ejup Ganić, na osnovu čega je i pismosročio znanoj evropskoj EZ i svjetskoj javnosti. Ne kaže, naravno, na osnovu čega je, kako, kojim putem i posredstvom to utvrdio ali sudeći po energičnosti - očit je - gospodin Ganić je to unaprijed, prije nego se išta u Bosanskom Brodu dogodilo, odlično znao! Baš onako, nalme, kao i njegovi naredbodavci, a oni su, zna se, iz te „demokratske Europe“. Ono što je u svemu ovom čudnovato, jeste to da niko ni u jednim sarajevskim novinama, a čini mi se ni u TV i radio emisijama, komentarski, od novinara, ne „ispravi zabludu“ velikana Ganića, niti kazna šta o njegovoj zavadi naroda korištenjem neprovjerenih, nepotvrđenih informacija i pokazatelja. Čak je to njegovo Predsjedništvo SR BiH donijelo, na osnovu toga, ultimativnu „naredbu“ o iseljenju JNA sa položaja u blizini Bosanskog Broda, što je van svake pa, čak, i Ganićeve pameti.

Nije, dakle, niko drugi Ganiću i tom Predsjedništvu BiH, takvom kakvo je i kako misli, paravojna, opasna formacija osim JNA. Ona je ta, po Ganiću, pa i prema sredstvima informisanja koja ga „prate i slijede“, a i šta bi drugo, koja je jedini krivac za sukobe i stradanja naroda, za moguća rušenja i razaranja, za ratnu dramu Bosanskog Broda, i zato mora da ode! (?) To, čak, i unatoč činjenicama koje, profesionalno uradivši svoj posao, plasira u drugom Dnevniku TV Sarajevo u četvrtak naveče Ivica Puljić. On je „otkrio“ da su se prema u Derventi uhapšenim vrhovnicima HDZ

u derventskom Garnizonu JNA ponašali pripadnici te vojske korektno, da je prošao sedam barikada koje su podigli pripadnici hrvatskog i dvije srpskog naroda, te da u Bosanskom Brodu „s jedne strane“ ima, pored brodskih „teritorijalaca“, i pripadnika ZNG, a napore „bosanske vojske“, takozvane „Patriotske lige“, čijeg je „glavnikomandujućeg“ Armina Poharu i intervjuisao.

Ne znam šta je nasve to mogao pomisliti ili reći sam Ganić? Ali, odgovarajući mu, komandant II armijske oblasti, general Milutin Kukanjac, u oštroj, prijetjećem tonu, odgovarao je Ganiću i nje-

govom Predsjedništvu na optužbe, ubjeđujući, tako, gluve u moguću istinu. Rekao je, naime, da vojska nema nikakve veze sa bosansko-brodskim događanjima, naglasivši da su Ganićeve optužbe - po znanom scenariju, iz znatnog centra, od znanih naredbodavaca - budući da je slično Ganićevim zaključcima, slušao besjede predsjednika Vlade Hrvatske, Gregorića u „Klubu 92“. A i sam je Paraga već ubijedio čitav svijet da mu je HOS u BiH i da tu mira neće biti, jedino to, eto, neće da zna gospodin Ganić. On sam odlično zna zašto to neće da zna! A Kukanjca je Televizija Sarajevo „pustila“ u dva navrata: u pomenutom, drugom dnevniku od četvrt-

ka, te u političkom magazinu „Ovdje i sada“. Interesuje me hoće li koje novine, radio i TV emisije „prenijeti“ Ganićeve odgovore na sedam Kukanjčevih pitanja? Ili će u međuvremenu gospodin Ganić, poluprivatno-polu službeno, otputovati na Bliski istok? E, pa, sada, neka mi neko kaže da sami novinari i novine ne zavađaju narode i ne uvode ih u rat. Niko nedužne čitaoce, gledaoce i slušaoce novina, televizijskih i radio-emisija nije zaštitio od svima vidljive, znane Ganićeve podvale i optuživanja da je samo i isključivo za sve kriva JNA i zato je treba odmah protjerati. Kao, uostalom što iz svog života protjeruje svoju domovinu Jugoslaviju on i njemu slična bratija. Čak ni „Slobodne Bosna“, koja je dodala i ono „Hercegovina“, jer je već dobrano taj geografski pojam „slobodan“ od protjeranih Srba i JNA a čije je izlaženje bilo dovedeno u pitanje, ali je inostrani dobroplaćajući centar brzo reagovao - pa je sa danom zakašnjenja iz štampe izašao najnoviji, broj 11 (1) - koji više zna koji, ali se odlično zna zbog čega - ovo nedjeljne informativno-političke revije (o, smijeja li, zar i to može?!), ne zaštititi čitaoce od Ganićevih političkih laži.

Naprotiv, ove novine sa dva naslova na naslovnoj strani jako „smiruje“ čitateljstvo, a oni glase: „Koga namjerava ubiti komandant sarajevskog Korpusa Đurđević“ i „Ja ću ubiti generala Kukanjca“. Ovdje je, u ovim novinama, famozno izvješće izvjesnog Ibrahim Halilovića sa jajačko-jezersko-šipovačkih strana koji jedino vidi „usukobima“ neke „crvene beretke“, HOS „zelene kape“ i slično ga ne interesuje. Kao, uostalom, ni Ganića, ni „Slobodnu Bosnu (i Hercegovinu)“.

БОСАНСКИ ВИТРАЖИ

Спободан ЈОКА

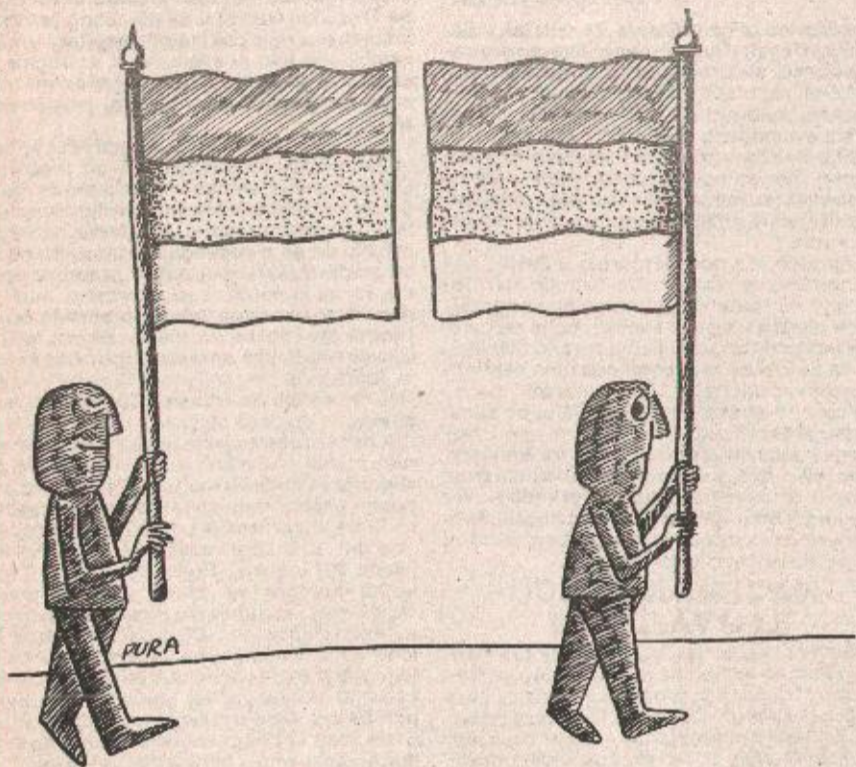
Барикаде, страже,
стално праду траже,
свак своје сне слаже
у шарене лаже —
— босанске витраже.

Чежње да ублаже,
жеђи да утаже,
кришом се кураже,
Горном сузом влаже —
— босанске витраже.

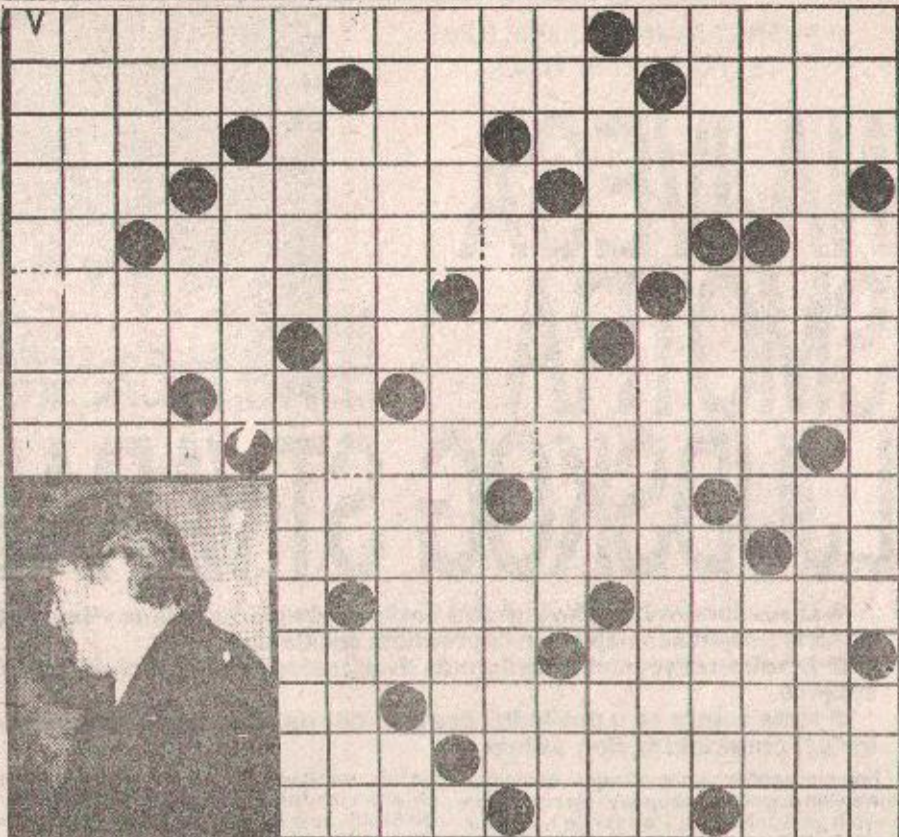
Стара мудрост каже
да јад не помаже
па се свако залаже
за снове најдраже —
— босанске витраже.

Док се не искаже
осује багаже,
до тад ће да важе
аршини бламаже —
— босанске витраже.

БЕЗ РИЈЕЧИ

Рајко ПУШИЋ

МОЗАИЧНА УКРШТЕНИЦА

У доњем попису налазе се ријечи разврстане по абecedном реду и броју слова. Ваш је задатак да их правилно размјестите у мрежу горње укрштенице. У ступац означен стрелицом упишите име и презиме селектора наше фудбалске репрезентације. Пријатна забава!

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО:

- 11 слова: ИЗДРЖЉИВОСТ,
- 10 слова: БОРИСЛАВКА, МИТАР МИРИЋ, ОРНЕЛА МУТИ,
- 9 слова: ЧЕСТИТОСТ, НЕРАВНОСТ, ПАТВОРИНА, СМЕЧИРАТИ, УМЕТАТИ СЕ, ЗАВОДНИЦА,
- 8 слова: АПАРТМАН, ИТАЛИЈАН, МАКАРОНИ, НАРКОТИК, ОНОВЧАТИ, УРИТМИТИ,
- 7 слова: ИМЕНДАН, НОТЕСИЋ, ВИТАЛИЈ,
- 6 слова: ЕМИСАР, ГАМАШЕ, ЉИЉАНА, ВАРОВИ,
- 5 слова: АЈАСИ, АРЕАЛ, БАТАК, ЕСКИМ, ГРЧКА, ИЛИРИ, ИЛТЕН, ИМАТИ, ЛЕСТИ, МАЧКЕ, ОЛЕША, ОТИЋИ, РАРАТ, СИРАК, СКОТИ, ТЕЧНО,
- 4 слова: АЛАН, АМЛИ, БАРИ, БОЈА, ДРИЛ, ЕСЕР, ИНАТ, ИВИК, КАДА, ЉУТЕ, МАНА, МАРТ, ОРАН, РАТА, СРНЕ, ВИТО,
- 3 слова: АСТ, ЦОЛ, ЕРИ, ИЦА, ИПО, ИНО, ИРИ, ИТИ, МАН, ОВА, РАШ, РОК, ШТА, ТАР, ТКО, ТРИ,
- 2 слова: АД, АЛ, ИМ, ОМ, РА, СИ, ЖВ.

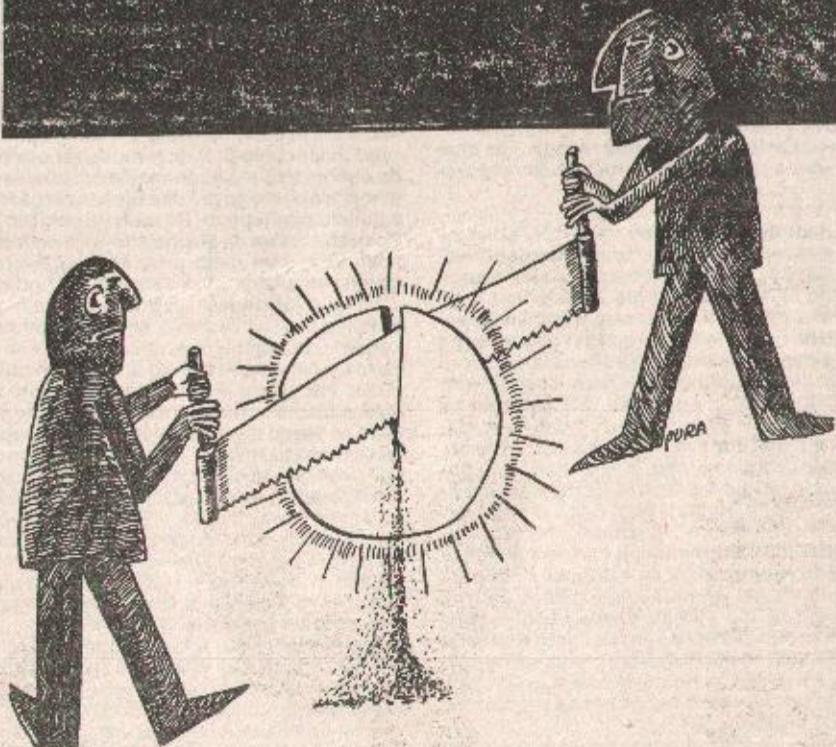
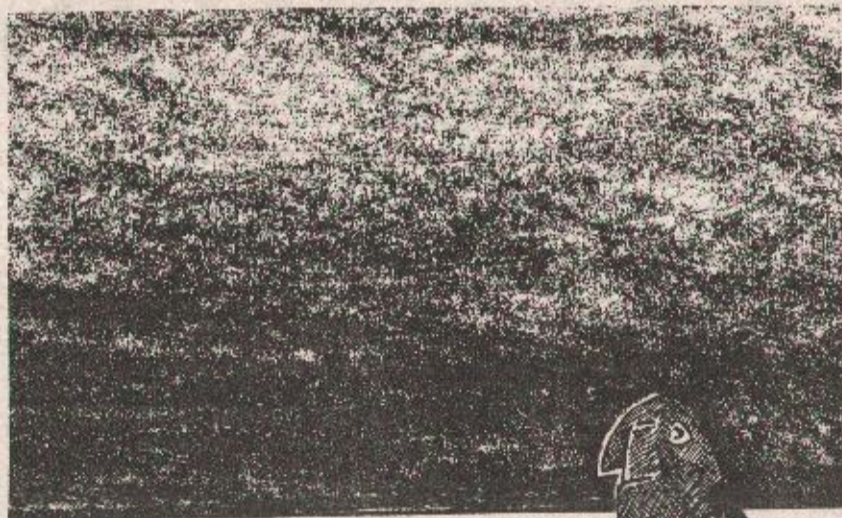
Ж. ПЕТРОВИЋ

AUTOR: ZELJKO PETRO- VIC	BLUMICA SA SLIKE	STRUČNJAK ZA PDS— LOVE OKO ELEKTR. ENERGIJE	PETER ODMILA	KONJ SIVE OLAKE	VRSTA PRAZIVO- TINJA BICARI	REOMIR	GLUMAC FLIN	NEUTO- LJIVA GLAD	NOVI- MARKA SLOBOD- DANKA
FAHRETA JARIĆ	V								
PRAZI- TELJI BALKANA						URES, NAKIT NARODNO OSLOBOD. OSLOBOD.			
OSOBINA ONOGA ŠTO JE NETAČNO									
BUŠKO KULIS			PORTORIK, TENDR, ANTONIO OPADANJE						BITNOST, SUSTINA (LAT.)
LAĐENOSIN- TRIFOS- FAT*				AMER. PIŠAC, IRVIN RADOMIR ODMILA			TETOVO		
DRŽAVNE BLAGAJNE							UBIRATI		
PJEVA- ČICA PAVLOVIĆ					KRIŽ IZVRSILAC DJELA				
ANTON CEROV			TRPITI PODNOŠITI GRČKO SLOVO						
OSOBIT. POSEBAN								TONA	
SKUPITI SE U ROJ								GLUMICA GRANDI	

NIS		LATINSKI PRIJEDLOG PONOVU	
IZORANA NJVVA			LOPOV
LEPR- ŠANJE			
BORILIŠTE			
NAVODU			

БЕЗ РИЈЕЧИ

Рајко ПУШИЋ

МЕЛИСА

НОВЕ ЗВИЈЕЗДЕ

Мелиса Етеридж је америчка пјевачица чији је дебитантски ЦД „Never Enough“ добио гомилу комплимената тамошњих рок-критичара. Мелису упоређују са Маријом МекКи, а то је велики комплимент. Компанија „Исланд“ покренула је велику промоционалну кампању за ову пјевачицу, чији се постери (попут овог који можете видјети) ових дана налазе по готово свим америчким градовима.

ГЛУМИЦЕ: ШЕРИЛИН ФЕН

ОСВОЈИЛА ДЕЈВИДА ЛИНЧА

Шерилин Фен глумила је углавном у филмовима холивудске Б продукције, са ријетким излетима у респектабилније продукције „Девет и по ноћи“ Залмана Кинга. Онда је ангажована за улогу Одри у серији „Твин Пикс“ Дејвида Линча и Марка Фроста и све је за Шерилин кренуло набоље. И код нас, Шерилин Фен постала је изузетно популарна, као, уосталом, и комплетна екипа из „Твин Пикса“. Шерилин је прошле године добила титулу за најсексипилнију глумицу, прије свега због сцене из „Твин Пикса“ у којој једе трешњу. Све са петељком. Тренутно Шерилин снима филм „Твин Пикс“, редитеља Дејвида Линча, чија је одавно животно пратиља. То мјесто преотепа је славној Изабел Роселини, звијезди најпознатијег Пиновог филма „Плави сомат“.

ОДИЈЕЛО ЧИНИ
ЧОВЈЕКА

ЕЛЕГАНТНИ ХАМИЛТОН

Джорџ Хамилтон, глумац познат по улози у ТВ-серији „Династија“ те као Дракула у филму недавно приказаном и на нашој телевизији, „Љубав на први угриз“ Стена Драготија, елегантног човјека. Ево га у Арманијевом одијелу, кога је изабрао за улогу у филму „Кум 3“ Ф.Ф. Кополе. Иначе, Хамилтон посједује колекцију од 3175 одијела. Ни више ни мање!

КРИСТИ РЕКЛАМИРА
ФАРМЕРКЕ

ЛИЦЕ НА ВРЕЋИЦИ

Фирма Касоли досјетила се како ће што успјешније продати своје производе, особито фармерке. Искористили су лице манекенке Кристи Карлингтон која је папирнате врећице молећиво гледа у купца.

АРТИСТИ И МОДЕЛИ: Мадона и Жан-Пол Готије

ПЈЕВАЧИЦА СА СТЕЗНИКОМ

Мадону не треба посебно представљати — од „Like A Virgin“ преко „Into the Groove“ и „Like a Prayer“ до „I'm Breathless“ и „Vogue“, њени хитови постали су дефинитивна поп-колекција осамдесетих, а сасвим сигурно и деведесетих. Велика, каква несумњиво јесте (у тржишном али и уметничком смислу, Мадона сарађује само са највећима. Видимо је на фотографији Фила Хемета одјевену у креацију једног од највећих модних кр-

еатора данашњице Жан-Пол Готијеа. „Моје је модно мишљење увијек било у истом духу као и Мадонино.

Иако је надахнуће било обострано, то је њена оригинална идеја“, коментарише Готије свој ангажман за Мадону.

Иначе, Готије је виђење Мадоне темељио на амблематичном модном предмету — стезнику. Иако традиционално дио интимног рубља, корсет се сада појављује као горњи, видљив дио одјеће.

СТОПЕТА ГОДИШЊИЦА КОКА—КОЛЕ

ТО ЈЕ ОНО ПРАВО

Легенда о кока-коли почиње крајем прошлог вијека када је Джон Пембртон, апотекар из Атланте, створио сируп против главобоље, додавши му прво обичну, а затим газирану воду. Тако је направио освјежавајуће пиће које ће стотину година послје бити проглашено најславнијим пићем.

Тако се родио мит који је у Европу доловио заједно са америчким цигаретама и чоколадом. Данас, попут дроге, чак има и овиснике. Кока-кола је током историје једва нешто промијенила у првобитном изгледу и окусу, али је дефинитивно неп-

ромијењена остала темељна формула, онај тајанствени седми елемент (од тринаест).

Након тих стотину година предмет је теза и ауторских тестова маркетинга и публициитета. Енди Ворхол је направио од ње заставу поп-арта. Постала је симбол капиталистичког свијета, као што су срп и чекић били кредо марксистичког. Дио је америчког сна попут шевролета и Мекдоналдса. Сваки дан у 155 земаља свијета наручи се три стотине милиона трбушастих бочица, па се њезин успјех не може поредити ни са чим.

Журнал

YU PRESS
U BIH PREDSTOJI
FORMIRANJE JEDNONACIONALNIH LIGA

FUDBAL OSTAO NA BARIKADI

Nesretna i neuspješna politika skupo je koštala sretan i uspješan sport u Sloveniji i Hrvatskoj. Rezultati i posjete na utakmicama fudbalskih i košarkaških prvenstava Slovenije i Hrvatske na najbolji način to potvrđuju. Istina, Slovenci i Hrvati su vrlo lako i brzo napra-

U situaciji kada u svim većim gradovima ove republike žive zajedno Hrvati, Muslimani i Srbi, skoro je nemoguće izvršiti bilo kakvu podjelu na nacionalnoj osnovi. Ali, one su već učinjene, što potvrđuju i svakodnevne bezbrojne barikade i sukobi u više mjesta BiH.

gućoj osnovi — nacionalnoj. Primjera koji to potvrđuju je mnogo.

Najdrastičniji je onaj iz Republičke fudbalske lige kada Mladost iz Širokog Brijega (Lištica), za koju uglavnom igraju Hrvati, ni po koju cijenu nije htjela putovati na Sokolac, gdje najvećim dijelom žive Srbi, lako je domaćin Glasinac obezbjeđivao jaku policijsku pratnju i u dolasku i u povratku. Veliko je pitanje da li bi, na primjer, Borac iz Banje Luke ili mostarski Velež igrao u bosanskohercegovačkoj ligi, a slično je i sa Leotarom ili Iskrom iz Bugojna, koja je još prije dvije godine bila protiv jedinstvene lige. Bugojanci su i tada bili za hrvatsku varijantu, koju bi i danas rado vidjeli u svojoj ligi (hrvatskoj).

Ako bi, ipak, svi klubovi i pristali na igranje u bosanskohercegovačkoj ligi, ko bi mogao garantovati bezbjednost na stadionima ili dvoranama. Tim prije što su već danas mnogi M(S)UP-ovi podijeljeni na nacionalne. Uostalom, koji će to roditelj puštati svoju djecu da putuju i igraju utakmice u krajevima gdje žive „naprijatelji“.

Zbog svega ovoga nisu daleko od istine tvrdnje pojedinih sportskih radnika da Bosni i Hercegovini uskoro predstoji formiranje ili jednonacionalnih klubova, ili hrvatska, muslimanska i srpska liga, nakon koje bi se negdje u bijelom svijetu iz bezbjednosnih razloga igrao turnir prvoplasiranih i šampiona suverene Bosne i Hercegovine.

ŽELJO I SARAJEVO U DVIJE LIGE

S obzirom na to da je u Bosni i Hercegovini, zavisno od toga gdje je koji narod u većini, u modi formiranje raznih SAO, HAO, MAO (srpska, hrvatska ili muslimanska autonomna oblast), može se desiti da Željezničar igra u Srpskoj, a Sarajevo u Muslimanskoj ligi.

Kako?

Zato što se Željezničarov stadion „Grbavica“ nalazi u opštini Novo Sarajevo, gdje je najbrojniji srpski živalj, a olimpijsko Koševo pripada Centru, gdje je najviše Muslimana.

Na prvi pogled smiješno, ali kakva su luda vremena, nije i nemoguće.

vili svoja nacionalna prvenstva. Uskoro će na sličan način biti pregažen i sport u Makedoniji i Bosni i Hercegovini.

Makedonci će, vjerovatno, bez većih teškoća formirati republičku ligu, međutim, to će sa Bosnom i Hercegovinom ići vrlo teško.

Bez obzira na to šta će političari reći, da li će Bosna i Hercegovina biti konfederativno uređena, jedinstvena ili podijeljena na kantone, sada je skoro sasvim izvjesno da će u svim tim varijantama sport, ako ga uopšte i bude, htio ili ne htio, biti podijeljen na najgoroj mo-

POSILIJE KONSULTACIJE KOMESARA ZA
BEZBJEDNOST
FSJ SA NADLEŽNIM ORGANIMA

IGRA SE U MOSTARU!?

BEOGRAD — Prigovor Nišlija takmičarskim organima oko odlaganja utakmice Velež-Radnički prilično je uzburkala strasti u Zajednici prvoligaša i FSJ. Rukovodstvo Radničkog je tražilo da se meč odloži zbog nestabilne situacije u ovoj regiji, odnosno (ne) mogućnosti dolaska u Mostar, jer su specijalni prevoz otkazale i vojne vlasti! (?)

Komesar za bezbjednost FSJ Jovo Popović, obavio je niz konsultacija sa nadležnim organima gradskog SUP-a kao i MUP-a BiH. Takođe, konsultovan je i FK Velež iz kojeg stižu glasovi da je trenutna situacija

„prilično normalizovana“, ali ako dođe do njenog pogoršanja, sigurno da će se „zbog opšte sigurnosti raspravljati i o odlaganju“.

— Prema sadašnjem stanju, utakmica u Mostaru će se sigurno igrati. Obavljene su sve pripremne radnje, tako da se nadamo najboljem. Žalba Radničkog je odbačena kao neregumentovana. Odredili smo da meč u Mostaru bude s epitetom „visokog rizika“, a specijalni posmatrač biće Irfan Trutinrekao je Milovan Nikodinović-generalni sekretar Zajednice prvoligaša.

S. P.

ZBOG OPTUŽBE I KLEVETA NA RAČUN SUDIJA OD
TRENERA RADA

DVA MEČA ZA MANOJLOVIĆA

BEOGRAD — Trener rada Tomislav Manojlović početkom drugog dijela sezone izrekao je pregršt optužbi na račun sudija u sredstvima javnog informisanja. Optužio je poslije meča njegovog tima sa Sarajevom, u gostima, da su „ljudi u crnom“ posebna „vrsta mafije i lopova...“, što se odnosilo na M. Simića, i S. Jankovića. Disciplinska komisija FSJ povela je postupak protiv Manojlovića, zatražila i izjavu od njega. Me-

đutim, učitelj „građevinara“ se nije oglašio...

Poslije svega, „disciplinci“ su donijeli odluku da se Manojlović zbog kleveta fudbalskih radnika kazni sa dvije utakmice zabrane vođenja ekipe u prvenstvu! Međutim, sankcija još nije punovažna. Praktično, Manojloviću je ostavljena mogućnost žalbe, a ako to ne bude učinio, po okončanju postupka kazna će postati pravosnažna.

S. P.

GLINSKA INICIJATIVA ZA OSNIVANJE SPORTSKOG KUPA U BORILAČKIM VJEŠTINAMA NA BANJI I KORDUNU

VITEŠKI ŠTIT »DRAGIŠA STEFANOVIĆ«

● Trajno obilježavanje uspomene na velikog sportistu i borca Dragišu Stefanovića — svakako je dirljiv i plemenit primjer očuvanja sjećanja na borbu Krajišnika za slobodu

GLINA, marta — Grupa uglednih Glinjana (M. Čučković, M. Arbutina, Č. Stefanović, N. Korica, M. Pađen, M. Demić, D. Opačići R. Boromisa — koji tvore i Inicijativni odbor) pokrenula je inicijativu da se u trajni spomen na hrabrog krajiškog borca Dragišu Stefanovića (poginulog juna prošle godine na Banji) — osnuje sportski kup u borilačkim vještinama, za viteški štit „Dragiša Stefanović“. Inače, malo je poznato da je ovaj hrabri Banijac bio jedan od naših vrhunskih sportista — viceprvak Jugoslavije u poluteškoj kategoriji kung-fua.

Zamišljeno je da bi se takmičenje u ovom sportskom kupu odvijalo u svim disciplinama borilačkih vještina (rvanje, karate, džudo, kung-fu, i druge), i ove bi se godine takmičili samo sportisti iz Jugoslavije, što nikako ne znači daveć možda iduće godine ne bi došlo do internacionalizacije ovog kupa. Takmičenja bi se, za sada, odvijala u Glini, Topuskom i Vrginmostu, ali ona bi svakako bila proširena i na druga mjesta u Republici Srpska Krajina. Glinska inicijativna grupa nije još za sada odlučila o početku ovog

sportskog kupa, ali bi finale kupa bilo 28. juna, na dan pogibe Dragiše Stefanovića. Ova (sportska) manifestacija bi imala isključivo sportski karakter. Glavna nagrada pobjedniku Kupa bio bi viteški štit — oblika i izgleda kosovskog štita. Štit bi bio kungundžijski, odnosno ručno iskivan, što znači da bi imao i svoju unikatnu vrijednost. Za svaku vrstu borilačke discipline bi se izrađivala po tri štita — zlatni, srebrni i bronzani, mada su predviđene i neke druge nagrade za takmičare nižeg ranga.

Štitovi bi predstavljali sportske trofeje prelaznog karaktera, izuzev ako jedan takmičar odbrani štit tri puta uzastopno. Tada bi štit prelazio u trajno vlasništvo. Cijela ova manifestacija bila bi finansirana na sponzorstvom i dobrovoljnim prilozima. Za sada još nema sponzora, ali su se mnogi građani Gline odazvali apelu za davanje dobrovoljnih priloga. Trajno obilježavanje uspomene na velikog sportistu i borca Dragišu Stefanovića — svakako je dirljiv i plemenit primjer očuvanja sjećanja na borbu Krajišnika za slobodu.

A. ANUŠIĆ

PET MINUTA SA

— DARKOM LJUBOJEVIĆEM, KAPITENOM OMLADINACA FUDBALSKE KLUBA BORAC:

IZ POSTELJE U PRVI TIM!

BANJA LUKA — Prošle sezone, nakon punih 11 godina, omladinci Fudbalskog kluba Borac ponovili su uspjeh generacije Damira Špice i plasirali se u finale Kupa BiH. Ka ovom uspjehu predvodio ih je kapiten Darko Ljubojević. Ovih dana on se oporavlja nakon izvršene operacije meniskusa desne noge. Zahvat je metodom artroskopije izvršio čuveni hirur dr Nebojša Popović.

● Povreda meniskusa je česta kod iskusnih fudbalera?

— U mojoj generaciji niko nije imao sličnih problema, a iskreno se nadam da će tako i ostati. U zadnjih godinu dana odigrao sam mnogo utakmica za omladinski i drugi tim Borca, što je iziskivalo mnogo napora. Povreda je možda mogla doći i kao posljedica preforsiranosti, ali o tome neću više da razmišljam. Operacija je uspješno izvedena i ja se odlično osjećam. Za sada

moju lagano da hodam i očekujem da ću za mjesec dana početi trening.

● Trener Smileski za tebe ima samo riječi hvale. Kako saznajemo, bio si u nekim kombinacijama za prvi tim?

— Nagoviješteno mi je da bih mogao zaigrati protiv Veleža, ali je onda došla ova nesretna povreda i sve moje nade da ću obući dres prvotimca za sada supale u vodu. Međutim, to me nije obeshrabrilo, već, naprotiv, samo povećalo želju za radom. Do jeseni ću se sigurno dobro pripremiti, jer samo ako sam „fit“ mogu istaći kandidaturu za prvi tim.

● Bio si kapiten ekipe koja je došla do finala kupa BiH. Igraš zadnjegveznog. Na pragu si prvog tima. Mnogo sličnosti sa počecima bivšeg igrača Borca koji sada igra u Grčkoj, Damira Špice?

— Damir je odličan igrač i pravi vođa tima. Biću presret-

Darko Ljubojević: Na jesen u prvom timu?

an ako budem imao tako uspješnu fudbalsku karijeru. Nadam se da će se Borac najzad početi oslanjati na igrače iz svoje škole, te da ćemo ja i moja generacija dobiti pravu šansu da se dokažemo. Životna želja mi je da zajedno sa svojim vršnjacima Vukeljom, Buhlićem i Muratovićem, sa kojima sam i u drugom timu, zaigram na Gradskom stadionu u dresu prvotimca Borca.

— Zahvalio bih doktorima Vehaboviću i Popoviću na izvanrednoj brizi za moje zdravlje. Takođe me dirnula i pažnja mojih drugova i trenera koji su me redovno posjećivali i interesovali se za moj oporavak-završava Ljubojević.

J. KADIRIĆ

EMIR MAŠIĆ, SEKRETAR OPŠTINSKOG RUKOMETNOG SAVEZA, O SITUACIJI U KOJOJ SE NALAZI NAJTROFEJNIJI BANJOLUČKI SPORT

VRIJEME ZA ALARM

● „Lična“ pred gašenjem? ● Uzroci subjektivne prirode ● Takmičarska komisija i sudilska organizacija se prilagođavaju uslovima ● Mora se korigovati i ukupan društveni odnos prema rukometu

BANJA LUKA — Rukomet, kao najtrofejniji sport u ovom gradu, u posljednje vrijeme preživljava vrlo teške trenutke. Poslije osvajanja Kupa IHF prošle godine, od strane Borca, stvari su krenule nizbrdo. Odlazak nekih igrača i povrede najboljih, koji su ostali, imali su za posljedicu loš plasman i borbu za goli prvoligaški život. Ali, Borac će sigurno smoci snage da se izvuče iz ovako teške situacije, tim prije što su se ključni igrači oporavili i što sa njima tim po kvalitetu spada u sam vrh jugoslovenskog rukometa.

Ovaj sport u Banjoj Luci, međutim, mnogo duguje i „malim“ kolektivima, Rukometnim klubovima „Rade Ličina“ i Borac II, koji za mnoge mladiće predstavljaju jedan vid „kaljenja“, prije nego što obuku dres aktuelnog pobjednika Kupa IHF. Dijeleći sudbinu nižerazrednih klubova, ove ekipe ne samo da imaju problema, već prijeti i njihovo gašenje. „Rade Ličina“ je, kako se čini, u sličnoj situaciji.

— Druga polusezona Republičke rukometne lige, grupa

Sjever, trebalo bi da počne četvrtog aprila. Iz „Rade Ličine“ nije stigla najava o odustajanju od takmičenja. Znamo, međutim, da klub „ne radi“, ne trenira, ne priprema se za utakmice. Finansijski dug postoji, ali to nije pravi razlog ovakve si-

tuacije. pogrešno shvaćeno od strane igrača „Rade Ličine“ i rezultiralo je prestankom treniranja i igranja mladića iz redova ovoga kluba. Njihov prvi trener Bajlić, čiji autoritet jedino poštuju, nalazi se u redovima rezervnog sastava JNA. Bezusp-

„ASTRA“ USTUPILA PROSTORIJE

Malo je poznato da Opštinski rukometni savez nema svojih prostorija. Ljudi iz Saveza prepušteni su sami sebi i snalaze se kako umiju. Privatno preduzeće „Astra“ izišlo im je u susret, te prostorije ove firme koriste i banjolučki rukometni aktivisti.

— SOFK-a nam nije ustupila svoje prostorije, mada mislim da je bila dužna to da uradi. Stoga sam prisiljen da dokumentaciju banjolučkih rukometaša držim kod svoje kuće. U svakom slučaju, zahvalni smo rukovodiocima „Astre“ za razumijevanje na koje smo kod njih naišli — kaže Emir Mašić.

tuacije. Uzroci su subjektivne prirode. Rukometni klub „Mladost“ se takmiči u Krajiškoj ligi, za koju se ne zna kako i da li će se održati. Stoga je odlučeno da, radi poboljšanja kvaliteta neki rukometaši iz ovog tima budu posuđeni „Ličini“, te je tako i izvršena njihova registracija. To je, među-

ježno su pokušali da ga zamijene Aco Antičić i Smajo Arapović. Takmičarska komisija i Opštinski rukometni savez zivaju članove Predsjedništva kluba da se obrate ovim organima, da bi se zajednički pronašlo rješenje u cilju organizovanja kluba i nastavka njegovog rada — kaže Emir Mašić, sekretar

Opštinskog rukometnog saveza.

Takmičarska komisija i sudilska organizacija su svjesne težine situacije i specifičnih uslova, te su se potpuno prilagodili uslovima i potrebama klubova. Rezultat toga su i tolerantni termini odigravanja utakmica, koji su uglavnom

BORAC II ISPRED „LIČINE“

Nakon prve polusezone, odnosno deset odigranih kola Republičke rukometne lige sjever, banjolučki klubovi zauzimaju sedmo i osmo mjesto. Borac II ima osam bodova, uz dvije utakmice manje, a „Ličina“ je osvojila ukupno sedam poena uz jednu utakmicu manje.

dnevni, i neinsistiranje na putnim troškovima. Ovim se stvaraju preduслови za odigravanje utakmica druge polusezone. Ukupan društveni odnos prema rukometnom sportu u Banjoj Luci, takođe je bio predmet kritike.

— Opštinski rukometni savez je ostao „na ulici“. Ne postoji prostorija u kojoj bi se čuvala

dokumentacija, održavali sa stanici. Ovi propusti se mogu pripisati naročito SOFK-II Fondu za fizičku kulturu, jer nisu našli razumijevanja za ove probleme. Sudilska organizacija je, takođe, „korodirala“. U Banjoj Luci nema sudija prve i druge kategorije, niti ima međunarodnog arbitra. Uopšte rečeno, rukomet u našem gradu, a i u BiH je degradiran u korist drugih republika. Postoje antagonizmi u Rukometnom savezu BiH i ne pamti se kad je zadnji put zasjedalo njegovo predsjedništvo. — dodaje Mašić.

Dakle, dani koji dolaze ne obećavaju baš mnogo banjolučkom rukometu, mada je on ovom gradu dao sve što je mogao. Zahvaljujući ovom sportu sagrađena je prva dvorana u Banjoj Luci. Opštinski rukometni savez ovog grada je jedini u Jugoslaviji svjesno gasio neke svoje klubove, pretvarajući ih u škole (Omladinac, Unis...). Ali, takve neiscrpane „izvore“ kao „Ličina“ ili Borac II grad mora sačuvati jer i ranije, a i danas nosioci igre banjolučkog prvoligaša pa i reprezentacije potiču iz ovih klubova. Možemo samo naslutiti kakve bi bile posljedice njihovog gašenja.

Dragiša KOŠČICA

SLOBODAN STARČEVIĆ, FK NAPRIJED

»OSMICE« NA TERENU I-U INDEKSU

● Mladi fudbaler Naprijeda uspijeva da spoji ono što malo ko uspijeva aktivno treniranje i studiranje ● Na vratima prvog tima Borca

BANJALUKA — U prošlonedjelnom derbiju BSK-Naprijed pobjedu timu iz Mejdana donijeli su najviše igrača iz odbrane, koji su na odličan način zaustavljali i zaustavili napadačke gradskog rivala. Jedan od najboljih bio je dvadesetogodišnji Slobodan Starčević, momak koji u Naprijedu igra na dvojni registraciju.

— Počeo sam da treniram sa osam godina, u drugom razredu osnovne škole. Igrao sam tri sezone u kadetima i juniorima Borca, a ovo mi je druga sezona u Naprijedu. Pored mene, iz ekipe tzv. „mladog Borca“ u Naprijedu su još Samir Habibović i Branko Kovačević.

Trenutno Slobodan najčešće igra na poziciji prednjeg centarhalfa, a za svoje igre u jesenjem dijelu prvenstva nerijetko je dobijao ocjene „osam“. Koliko je važna njegova igra u odbrani Naprijeda, pokazala je utakmica u Bosanskoj Dubici, kada nije igrao zbog povrede, a njegov tim izgubio sa glatkih 3:0.

Manje je, međutim, poznato da pored dobrih partija u dresu i kopačkama, Slobodan isto tako dobro prolazi i kao student Elektrotehničkog fakulteta. Na pitanje kako uspijeva da uklopi učenje sa obavezama na terenu, kaže:

— Fudbal treniram prvenstveno zato što ga volim. Svakodnevni trening mi je „ušao u krv“.

TRENERI

● Hamdija Cerić, trener Naprijeda:

— Bez obzira na godine, Starčević je jedan od najboljih igrača Naprijeda. To je mladić koji u svakom trenutku zna šta hoće i mislim da će za godinu-dvije zaigrati u prvom timu Borca. Krivo mu je što u zadnje vrijeme zbog potreba tima ne igra više isturen prema sredini terena, gdje mislim da mu je zbog dobrog pregleda igre i fizičkih predispozicija i mjesto.

● Nenad Gavrilović, trener mladog tima Borca:

— To je jedan korektan momak, neosporno talentovan, koji se potpuno profesionalno odnosi prema obavezama u klubu. Mislim da već sada zaslužuje mjesto bliže prvom timu, a inače politika kluba je da se nekoliko momaka iz mladog tima već od ljeta priključi prvom timu. U zadnjih godinu dana oni su znatno napredovali, kako igrački, tako i u shvatanju da ne trebaju biti nestrpilivi, jer se na njih najozbiljnije računa.

tako da mi ne predstavlja veliki problem stići na obje strane.

A obaveze na fakultetu zaista nisu male, jer je poznato da je elektrotehnički jedan od najtežih. Međutim, to ne smeta Slobodanu da i u indeksu ima prosjek gotovo osam. Primjera radi, najteži predmet — matematiku kod doktora Hajdukovića položio je sa ocjenom devet.

Bez sumnje, riječ je o vrijednom i upornom mladiću koji svoje znanje i energiju koristi na najbolji mogući način. Poželimo mu sreću na oba kolosijeka.

M. KURUZOVIĆ

Slobodan Starčević u dresu Naprijeda

SPORTSKA STARINARNICA (525)

KAZNE SA ZADRŠKOM

● Na utakmici u Prijedoru, između Slavije i Krajišnika, koja je odigrana 28. maja 1933. godine došlo je do, po svemu sudeći, težeg ispada, ali su akteri incidenta kažnjeni tek 31. januara 1934. godine!

Kada se među malo onih koji dobro pamte zbivanja u krajiškom i banjalučkom fudbalu između dva rata povede ona uobičajena i uvijek interesantna, draga rasprava koja je generacija prednjačila po znanju, poneko hoće da kaže kako je ekipa čiju fotografiju danas prezentiramo našim čitaocima bila ako ne najjača, a ono sigurno među najjačim koje je GSK Krajišnik imao za dvije decenije svog uspješnog djelovanja. Oni slatkorječiviji, „okivaju je uzviježde“, potanko ističući kvalitete svakog igrača posebno. Naravno, o ukusima ne valja raspravljati, a pogotovo o predratnom fudbalu na ovim prostorima ne možemo sada mnogo govoriti, jer je savremenika tih događaja i zbivanja sve manje, sjećanja su,

kod živih, izbljedila, mnogo toga se pobrkalo. No, bilo kako bilo ne možemo se, ipak, oteti utisku da je ovo Krajišnik u jednom od svojih izuzetnih izdanja. Snimak je načinjen u mjesecu julu 1935. godine. Na sadašnjem Gradskom stadionu. U pozadini su prve tribine koje su podignute na tom sportskom poligonu, imale su krov „na jednu vodu“ i mogle su da prihvate oko hiljadu posjetilaca, ako se dobro stisnu. NASLIČI SU: Adolf Podgornik, Ivica Bilić, Dinko Podgornik, Zvonko Kurtović (živi u Banjoj Luci), narednik Jugoslovenske vojske Miodrag Cvetković, Gabril, Braco Davidović (stoje); Vojo Jovanović, Oto Bojer, kapetan Jugoslovenske vojske Cvetković, Ivica Stefanac (čuče). Nažalost, nekih drugih podataka o fotografiji nemamo. Ne zna se ko je tog julske dana bio rival Krajišniku i, naravno, is-

hod tog meča. U pozadini je nekoliko navijača Krajišnika. Između Ivica Bilića i Dinka Podgornika, lijepo se vidi gluhonijemi grafički radnik Đuro Bertolić, dobro znan starijim banjalučancima. Tražejući za dodatnim podacima, u našoj dokumentaciji pronašli smo podatak da je na sjednici Poslovnog odbora Banjalučkog nogometnog podsaveza, koja je održana 2. januara 1934. godine donesena odluka o tome da se za ovaj klub „čita“ Dinko Podgornik, „dok će verifikacija uslijediti nakon pripostanja iskaznice od Z.N.P-a (Zagreb). Na sjednici Poslovnog odbora 30. januara „čita se za S.K. Krajišnik igrač Bilić Ivica, dok će verifikacija uslijediti nakon odgovora J.N. Saveza“ (Jugoslovenskog nogometnog saveza). Naravno, i u to vrijeme bilo je nesportskih ispada, pa su i kazne morale da se izriču. U dokumentaciji smo, takođe, pronašli odluku Kaznenog odbora BNP od 31. januara 1934. godine. Sjednici su prisustvovali: Živojinović, Čurčić, Miliš, Mitićević, Ailhođić, Kostić i Kuruzo-

vić. Tom prilikom donesena je odluka: „Kažnjava se Podgornik Adolf igrač S.K. Krajišnika sa šest (6) nedjelja naigranja po paragrafu 13 starog Kaznenog pravilnika zbog delikta na utakmici Slavija (Prijedor) — S.K. Krajišnik (Banja Luka) odigranoj 28. maja 1933. u Prijedoru. U kaznu mu se uručuju izdržana suspenzija od mesec dana. Ostatak kazne izdržaće od dana objave ovog rješenja.“ Prvo što pada u oči je podatak da je kazna uslijedila čak osam mjeseci nakon odigrane utakmice! Zašto se toliko čekalo, niko da-

nas, naravno, ne zna! Međutim, u dokumentaciji je evidentirano da su igrači Slavije: Ljubo Batoz, Vahid Čirkinagić i Orhan Čirkinagić kažnjeni sa jednim, tri i pet mjeseci zabrane igranja zbog „delikta na utakmici od 28. maja 1933.“ Možemo pretpostaviti da je tog dana došlo do tuče između Podgornika i ove trojice Prijedorčana, čim su im izrečene ovakve kazne.

L.P.

Дана 29.3. навршава се 7 дана од кад смо изгубили нашег драгог

**БРАНИСЛАВА
(ЦВИЈЕ)
КОСИЋА**

Тог дана посјетићемо његов гроб и залити сузама. Позивамо родбину и пријатеље да нам се придруже. Ожалошћена супруга Мира, син Витомир, кћерке Јадранка и Бранкица, снаха Сафета, зетови Петар, Бошко и унучад.

000873

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ
на драгог

МАНУ

Боро, Стана, Маца и Љубиша.
000871

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ
на драгог

МАНУ

Јока и Дубравко.
000872

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ
на драгог супруга, оца и дједа

**БРАНИСЛАВА
КОСИЋА**

Супруга Мира, син Витомир, снаха Сафета, унуке Виолета, Мирјам и Дијана.

000873

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ
на драгог тату и дједа

**БРАНИСЛАВА
КОСИЋА**

Кћерка Јадранка, зет Петар, унучад Оља и Владимир.

000873

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ
на драгог тату и дједа

**БРАНИСЛАВА
КОСИЋА**

Кћерка Бранкица, зет Бошко, унуке Адријана и Мирјана.

000873

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ
на драгог

БРАНУ

од брата Милана и Томе.
000869

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ
и драгог

БРАНУ

од нећака Милана

000870

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ
на драгог

МАНУ

Јока и Дубравко.
000872

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ
на нашег оца

**ЖИВКА ЖИКУ
(ВИДА)
ЈЕЖА**

Здравко, Гордана и дјеца
000875

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ
на нашег оца

**ЖИВКА ЖИКУ
(ВИДА)
ЈЕЖА**

Вид, Рада и дјеца
000875

Дана 29.3.1992 год. навршава се тужних 40 дана од смрти нашег драгог

**ЖИВКА ЖИКЕ
(ВИДА)
ЈЕЖА**

Тога дана у 11 сати посјетићемо његов гроб, положити цвијеће и залити сузама. Позивамо родбину, комшије, пријатеље да дођу посјетити његову вјечну кућу. Супруга Мара, синови Зоран и Милан са породицом.

000875

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ
НА НАШУ ДРАГУ УЈНУ

**ВУКИЦУ
БУРЂЕВИЋ**

Милка и Љиља
000861

Дана 29.3.1992. године навршава се 12 тужних дана од смрти наше драге супруге, мајке и свекре

**ВУКИЦЕ
БУРЂЕВИЋ**

Тим поводом желимо да захвалимо особљу Дома здравља Лакташи, изнад свега др Бојани и особљу Хитне помоћи, те особљу КМЦ, одјел Неурологија. Нисмо је могли сачувати од смрти, али је брижљиво чували од заборава. С љубављу супруг Раде, син Златко и снаха Љиља.

000861

**МУХАРЕМ БРАЦО
СУБАШИЋ**

29.3.1986 — 29.3.1992.

Са њежношћу се сјећамо оног ко је сјећања вриједан. Његови: син ПЕБА, кћерка БАНА и супруга ЈАСНА.

000809

ИН МЕМОРИЈАМ

**МАХМУТ
ЧАТАК**

29.3.1970 — 29.3.1992.

Вјечно ожалошћени: супруга Ајка, и дјеца Надија, Нихад и Неџад.

000818

Дана 29. марта 1992. године навршавају се три године од смрти драге супруге и мајке

**БИБЕ
ДУБИЧАНАЋ**

ПОРОДИЦА
000840

Тужним срцем и неизмјерним болом јављамо свим рођацима, пријатељима и знајцима да је наш драги и никад непрежаљени син, супруг, отац, брат, дјевер и стриц

**МИЛЕНКО
(РАЈКА)
САБЉИЋ**

несретним случајем изгубио живот као војник резервиста 27.3.1992. године у 39. години живота.

Сахрана ће се обавити 29.3.1992. године, а спровод креће испред куће жалости у 14 сати на гробље у Романовцима. Ожалошћени: мајка Мара, супруга Љиља, кћерка Дијана, син Угљеша, брат Рајко, снаха Каћа, синовка Дана и остала тугујућа родбина.

Обавјештавамо све пријатеље родбину да је након краће болести изненада преминула у 70. години

**ЈОВАНКА
КОЈАДИНОВИЋ**

Сахрана ће се обавити 30.3.1992. пonedјељак у 14 сати на Новом гробљу у Бањалуци. Ожалошћени: породица Кojadinović и Османовић.

МЈЕШОВИТО ТРГОВАЧКО ПРЕДУЗЕЊЕ „ВЕЛЕ-ПРЕХРАНА“ БАЊА ЛУКА на основу одлуке директора објављује

ОГЛАС

за обављање послова на неодређено вријеме:

1. шеф одјељења за техничку робу — 1 извршилац
2. месар у пословници малопродаје — 1 извршилац
Поред општих услова прописаних законом, кандидати треба да испуњавају и следеће посебне услове:

— под 1—7. или 6. степен стручног образовања економског смјера и 6 мјесеци радног искуства,

— под 2—5. или 3. степен стручног образовања за месара и 6 мјесеци радног искуства.

Пријаву на оглас доставити на адресу: МТП „Велепрехрана“, Бања Лука, Дунавска 1ц, у року од 8 дана од дана објављивања.

Непотпуне и неблаговремене пријаве неће се узимати у разматрање.

„ИНЦЕЛ“ д.д. БАЊА ЛУКА

— Расписује —

ОГЛАС

За избор извођача радова дезинфекције, дезинсекције и дератизације објеката и круга „ИНЦЕЛ—а“

Заинтересовани извођачи треба да доставе своје понуде у року од 8 (осам) дана од дана објављивања на следећу адресу: Служба заштите на раду, д.д. „Инцел“ Бања Лука, Медено поље бб.

Као критериј приликом избора узет ће се у обзир цијена, начин и рокови извођења радова и гаранција за квалитет.

Извођење наведених послова вршиће се у прољетном и јесењем периоду.

АТЛАС

PRIMA TOURS
PUTNIČKA AGENCIJA
BANJALUKA

НОВО! НОВО!

**АУТОБУСОМ У ИСТАНБУЛ
РЕДОВНА ЛИНИЈА
АТП „АУТОТРАНСПОРТ“ ПРИЈЕДОР
ХИСАР ТУРИЗАМ ИСТАНБУЛ
ПОЛАЗАК ИЗ БАЊЕ ЛУКЕ
СУБОТОМ
ПОЛАЗАК ИЗ ИСТАНБУЛА
УТОРКОМ**

ЦИЈЕНА ПОВРАТНЕ КАРТЕ:
5.300,00 ДИН. ПЛУС 50 ДЕМ.

МОГУЋНОСТ РЕЗЕРВАЦИЈЕ
СМЈЕШТАЈА

МИ НУДИМО НЕШТО ВИШЕ!
ТЕЛ. 12-810 и 12-814

"Zavod distrofičara" biro - inženjering Izvolite...

- grafika i dizajn
- obrada teksta
- sve vrste štampa
- statistička obrada podataka
- izrada programa
- nabavka računarske opreme
- obuka kadrova

Dodite da se dogovorimo...

Mi se nalazimo u **Banja Luci**
ul. Duje Ivezića bb
ili nazovite 078/ 43-056, 39-208

lesnina

IGM-PROMET
POSLOVNI CENTAR BANJA LUKA

TRN-LAKTAŠI

Tel. 784-402

TRN

Telefax: 784-395

Nudi širok asortiman:

- bakarni lim ● eternit
- tervol-staklena vuna
- željezna mreža
- stiropor
- ostali građevinski materijal

* MROČNI DISTROFIČARI
* MROČNI MROČNI KASETE
* MROČNI MROČNI
* MROČNI MROČNI
* MROČNI MROČNI

MALI OGLASI

PRODAJEM povoljno kuću u Ramićima sa okućnicom, telefon 722-057.

(§ 000835)

IZDAJEM kafić „KAFIĆ 22“ Ul. Sokolovac 82.

(§ 00839)

MIJANJEM trosoban stan za manji nazvat od 15 do 19, 42-120.

(§ 837)

IZDAJEM namješten dvosoban stan Fruškogorska 11, 240 DM telefon 42-532.

(§ 00838)

Zenica - Banja Luka Mijenjam stan trosoban za odgovarajući, telefon 072/36-911 (§ izv. 20)

PRODAJEM izuzetno kvalitetne sadnice: jagode, maline, kupine, ribizle, šaljem pouzecom najmanje 20 komada, poštarina kupca. Nada Četojević, selo Dublje, 37240 Trstenik (§izv. 10)

Grci studenti traže trosoban ili dvosoban namješten stan sa parnim grijanjem i telefonom, poseban ulaz, blizu Medicinskog fakulteta, plaćanje u devizama, telefon 61-721.

(§ 00779)

PRODAJEM 4 dunuma zemlje, voda, struja, objekat 8,50x7,50 pod pločom, šupa 4x3, 12 km od Banja Luke, motor od „lade“ 2102, štrikaču mašinu „singer“, telefon 64-582.

(§ 000848)

MLADI bračni par bez djece traži jednosoban namješten stan, telefon 42-627.

(§ 00847)

MIJENJAM stan u Rijeci za Banju Luku, telefon 051/267-613.

(§ 000852)

IZDAJEM poslovni prostor u Trnu, Bratstva i jedinstva 153, 45 m² kavana ne dolazi u obzir, telefon 784-257.

(§ 00853)

IZDAJEM jednosoban stan može studentima, Ul. Jovice Savinovića 103 A.

(§ 000854)

MIJENJAM jednosobni komforan stan od 42 m², vlasništvo u Zagrebu, za odgovarajući stan, lokal i slično u Banjoj Luci ili Laktašima, informacije na telefon 46-052 (Durman) od 16 sati.

(§ 00855)

MIJENJAM 2 apartmana od 38 kvadrata i 27 kvadrata sa garažom od 20 kvadrata za stan ili kuću u Banjoj Luci ili okolini Banje Luke, telefon 832-118, 832-122 od 7 do 15 sati.

1-3

MIJENJAM stan u Jajcu 74 kvadrata (novogradnja) sa garažom za odgovarajući u Banjoj Luci, telefon 070-32-900 ili 070-34-523.

MIJENJAM stan u Jajcu 54 kvadrata, naselje Bare za odgovarajući u Banjoj Luci telefon 078-31-520.

MIJENJAM stan u Sarajevu za Banju Luku, javiti se na broj telefona 840-708.

44052

PRODAJEM vikendicu i dunum voćnjaka na Krčmaricama. Informacije svaki dan od 18 do 20 sati, telefon 078/813-466.

(§ 41733)

PRODAJEM ili izdajem kiosk sa rafama-pultom kod obdaništa Lauš, telefon 55-595.

(§ 000874)

Banja Luka, poziva na poslovnu saradnju zainteresirane poljoprivrednike, vlasnike zanatsko-proizvodnih radnji i preduzeća radi udruživanja sredstava i kapitala, kao i obezbjeđenja nabavke repromaterijala, te plasmana proizvoda.

Za sve informacije javite se na adresu:

MTP „VELEPREHRANA“, Banja Luka, Dunavska 1c III na telefon 34-177, lokal 218.

MJESEC BORBE PROTIV RAKA

01.—31. mart 1992. godine
ZAŠTITITE NAS

„BORBA PROTIV RAKA — OBAVEZA SVIH NAS“

- Znanjem u borbu protiv raka.
- Pravilnom ishranom u borbu protiv raka.
- Antistresom u borbu protiv raka.
- Zdravom okolinom u borbu protiv raka.
- Nepušenjem u borbu protiv raka.
- Pravilnim usmjerenjem u borbu protiv raka.
- Redovnom kontrolom zdravlja u borbu protiv raka.

POMOŽITE SVOJIM PRILOZIMA HUMANITARNE AKCIJE DRUŠTVA, KAO I UCLANJIVANJEM KOLEKTIVNIM I INDIVIDUALNIM DRUŠTVOM ZA BORBU PROTIV RAKA BANJA LUKA 78000 BANJALUKA, Zdrave Korde br. 1

TELEFON: (078) 34—020
ŽIRO RAČUN: 10500—678—19158

JOVANIĆ

drvena galanterija, 78250 Laktaši
Петашевци бб, тел./факс 078/832-118
жиро-рачун 10592-601-9310.
СДК Лакташи

У својој продавници бр.1 у Бањој Луци, у Улици рударској 277, нуди по цијенама нижим до 50%
● Карнише
● Ламперју
● Сталак за цијеће

- Балконске ограде
 - Бродски под и рукохвати по наруџби
 - Отворени регали од токарних елемената
- Телефон 078/42-748, од 8 до 20 сати.

MJEŠOVITO PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I PROMET OSVJEZAVAJUĆIH PICA, SIRUPA I VOĆNIH SOKOVA

bosanka

● Banjaluka: Bogradska 24 ● Tel. 39-288 (centrala), 48-716 (prodaja), 34-832 (nabava) ● Telefax: 33-585 ● Diskontna prodaja: Vrbanja, tel. 45-336 Motel „Internacional“, tel. 32—777

DD „INCEL“ BANJA LUKA EJ „INDUSTRIJSKE PLANTAŽE“

DD „INCEL“ — EJ „Industrijske plantaže“, u svom rasadniku „Laktaši“ u Mahovljanima, prodaje šumski i hortikulturni sadni materijal, radnim danom od 7 do 16 časova.

Širokim asortimanom i veoma popularnim cijenama možemo zadovoljiti Vaše potrebe.

NAPOMENA:
Privatnim licima koja poželjavaju slobodne površine posebno preporučujemo da imamo sudetski ariš, smrču i sve vrste borova.

Informacije možete dobiti na telefone 35-545 i 780-018.

SALON - KTITOR
JEDINSTVENA PONUDA NAMJEŠTAJA
ZA VAŠ POSLOVNI PROSTOR KANCELARIJE,
SALE, KABINETE.....

ISPORUKA - ODMAH!!
BANJA LUKA - PAVE RADANA 2 TEL. 31-633
FAX 45-827

MTP DD MERKUR
telefon: 32-818
BANJA LUKA, A. ŠEREMETA „G“

RK „CENTAR“, „GVOŽĐAR“ i prodavnica „TEHNOMETAL“, podne obloge, tepisi, tapisoni, litlioni, dodite i uvjerite se u dobru ponudu.

BIS

INTERNATIONAL SERVICE P.O.

PP za međunarodnu špediciju, vanjsku i unutrašnju trgovinu, organizovanje međunarodnih sajmova, usluge marketinga, sa p.o. 78000 Banja Luka, Veselina Masleše 20/III, Tel. 078/12-880, 12-876 fax, 078/12-876.

ATLAS PRIMA TOURS
PUTNIČKA AGENCIJA
BANJALUKA

Novo! Novo!

AIRcommerce

SARAJEVO

Od sada karte kod nas

avionom u:
Hamburg
Frankfurt
Hanover
Dizeldorf
Cirih
Istanbul

direktni letovi

Mi nudimo nešto više!

KUDA?

KAKO?

KAĐA?

KINA

KOZARA: TERMINATOR 2 (američki film) u 16, 18 i 20 sati.

VRBAS: U TIGROVOM GNJEZDU (američki akcioni) u 17 i 19 sati.

U 21 sat - LOLITA (američki erotski)

● **PALAS:** velika sala - RAKETAS (američki akcioni) u 10, 16, 18 i 20 sati.

mala sala - DEVET I PO NEDJELJA (američki film) u 17 i 19 sati.

U 10 i 21 sat - LJUBAVNI MARATON (američki erotski)

„Banja Luka-film“ zadržava pravo izmjene programa.

● **MUZEJ BOSANSKE KRAJINE** Stalna postavka.

● **DOM KULTURE** U velikom izložbenom salonu otvorena je izložba grafika akademskog slikara Irfana Handuکیća iz Zenice.

● **DEŽURNA APOTEKA** Noću dežura apoteka „1. maj“ u Ulici Vladimira Nazora broj 19. Telefon 11-088.

● **GALERIJE**

UMJETNIČKA GALERIJA U izložbeno-prodajnom salonu Umjetničke galerije izložba „Akvareli i crteži iz fundusa Umjetničke galerije“

UMJETNIČKA GALERIJA „PELAGIĆ“ Zajednička izložba članova Ateljea slikara i vajara RKUD-a.

SPOMEN-ZBIRKA DRAGINJE I VOJE TERZIĆ Nalazi se u Ulici Vladimira Nazora broj 18.

GALERIJA-ATELJE „DACEŠIN“ Nalazi se u Aleji JNA broj 16.

● **VAŽNIJI TELEFONI** SUP 92, Vatrogasci 93, Hitna pomoć 94, Bolnica 33-725 (stara bolnica), 38-111 (Papriko-vac), Autobuska stanica 45-355, Željeznička stanica 31-229, Taksi-stanica 22-222 i 12-330, Inspekcija 32-995, „Elekt-robanjaluka“ 44-811 i 45-099, Servis za hitne popravke u stanovima (do 15 sati 45-552) i (od 15 sati - 45-404), „Putnik“ 43-900, „Kompas“ 42-454, „Atlas“ 12-810, „Unisturist“ 41-576, „Turistburo“ 23-143, „Slavnik-Koper“ 31-113, Mladost BIH 39-835, „Kontinental“ 35-629.

● **POLAZAK VOZOVA ZA (PRIVREMENO)**

SARAJEVO: 5.24, 12.30, 18. MOSTAR I ČAPLJINA: 12.30.

BIHAĆ: 5.00, 9.57, 20.20. BOSANSKI NOVI: 15.59 (veza za Bihać)

PUTNIČKI VOZovi: BOSANSKI NOVI: 5.00, 7.10. PRIJEDOR 5.00, 7.10, 10.08, 14.40, 19.07.

DOBOJ: 4.25, 7.12, 10.20, 14.45, 22.25

DOLASCI VOZOVA IZ (PRIVREMENO) SARAJEVA: 9.55, 20.17.

MOSTARA I ČAPLJINE: 15.59. BIHAĆA: 5.22, 12.30, 18.17.

BOSANSKOG NOVOG: 5.29, 21.05.

PRIJEDORA: 6.18, 13.29, 18.46. DOBOJA: 5.52, 9.28, 13.23, 17.42, 21.56.

● **POLASCI AUTOBUSA ZA (PRIVREMENO)**

SARAJEVO: 7.45, 12.00, 16.00. MOSTAR: 6.00, 13.00.

KRAGUJEVAC: 6.00. SRPSKA CRNJA: 13.00. ŠIBENIK (DO KNINA): 7.30.

BEOGRAD: 5.00, 6.00, 9.30, 10.10, 10.15, 12.00, 15.00, 17.30, 23.30.

NOVI SAD: 13.00. BIHAĆ: 5.45, 7.20, 11.00, 13.00, 17.50.

NAPOMENA: Zbog situacije u Republici ograđujemo se o tačnosti reda vožnje.

MALI EKTRAN • MALI EKTRAN • MALI EKTRAN

29. marta

PRVI PROGRAM

9.15 - TEST
9.30 - PREGLED PROGRAMA
9.35 - NINDŽA KORNJAČE - crtana serija
10.00 - MUZIČKI TOBOGAN - program za djecu, VI/9
11.00 - CRTANI FILM
11.05 - EMISIJA ZA POLJOPRIVREDNIKE
12.00 - CRTANI FILM
12.05 - KONCERT U PODNE: BARSELONSKI TRIO
12.45 - CRTANI FILM
13.05 - EIN IZ GRIN GEJBLZA - serijski film, III/4
13.55 - CRTANI FILM
14.00 - VIJESTI
14.05 - NOĆ I DAN
16.05 - POSLE 2000-te, naučno-popularna serija
16.50 - DNEVNIK I - EPP
17.10 - DIVLJA ŽURKA - američki igrani film
18.45 - ŠOU DUŠKA DUGOUŠKA - crtana serija, VI/26
19.10 - CRTANI FILM
19.15 - LAKU NOĆ, DJECO
19.20 - OPUS
19.30 - DNEVNIK II
20.15 - TV-SPOT
20.20 - IGRANI PROGRAM: SUMNJIVO LICE - EPP
21.15 - LA SET-MEGAMIKS: KUSU, KUSU
22.50 - VIJESTI
23.05 - NOĆ I DAN - STOZOM SLAVE - igrana serija, IV/4 - ŠOU ARSENIJA HOLA - šou-program, 14/14
00.35 - PREGLED PROGRAMA ZA PONEĐJELJAK

DRUGI PROGRAM

07.40 - TEST
07.55 - PREGLED PROGRAMA
08.00 - DJEČJI FILMSKI MARATON
13.00 - SPORTSKO OKO - sportsko popodne
13.05 - OKLAND: SP U UMJETNIČKOM KLIZANJU, snimak, ples-slobodno
13.15 - PLANICA: SKI-SKOKOVI, snimak
15.00 - VATREPOLO: „JADRAN“ - „PARTIZAN“, prenos
16.30 - KOŠARKA: „RABOTNIČKI“ - „PARTIZAN“, prenos
18.00 - PJ U FUDBALU: „SARAJEVO“ - „BORAC“, snimak
19.00 - PJ U FUDBALU: „PARTIZAN“ - „ŽELJEZNIČAR“, prenos
Od 19.30 do 24.00 - Satelitski program televizije Beograd.
Televizija zadržava pravo izmjene programa

TV SUTRA

PRVI PROGRAM

10.05 - TV-škola: Razredna nastava - program za učenike I i II razreda - 11.05 - Školski program - 12.00 - Vijesti - 12.05 - Koncert u podne - 12.50 - DTV-dječija televizija - 15.05 - Novosti - 15.20 - Igrani program: „Sumnjivo lice“ - 17.00 - Dnevnik I - 17.30-18.00 - Mi volimo životinje - program za djecu - 18.15 - Samostalno privređivanje kontakt program - 19.15 - Laku noć, djeco - 19.30 - Dnevnik II - 20.20 - TV-omnibus: „Šargarepo, ti ne rasteš lepo“ - TV-film - 21.20 - Ars poetica: Tanja Šojić - 22.05 - Radoznala kamera - 22.35 - Dnevnik III - 22.55 - Noć i dan - „Rozen“ humoristička serija - „Anno domini“ - igrana serija.
DRUGI PROGRAM
15.00 - Oklad: SP u umjetničkom klizanju - žene slobodno - 16.30 - Noć i dan - 18.00 - Tuzlanski program - 19.30 - Dnevnik TV Beograd - do 24.00 - Satelitski program TV Beograd.
Televizija zadržava pravo izmjene programa.

Nedjelja, Prvi program u 10,00

MUZIČKI TOBOGAN

- program za djecu

U šestoj emisiji zabavno-muzičke serije za djecu TV Novi Sad takmičiće se učenici osnovnih škola „Žarko Zrenjanin“ iz Apatina, „Đura Jakšić“ iz Čaruga i „Svetozar Marković“ iz Elemira, a gosti su učenici osnovne škole „Josif Pančić“ iz Beograda. Gost pjesnik je Slobodan Pavičević iz Kragujevca, čiju pjesmu, hit „Tobogana“ interpretira grupa „Garavi sokak“. Scenarist i voditelj je Minja Subota, a reditelj Bora Gvojić.

Nedjelja, Prvi program u 13.05

EN IZ GRIN GEJBLZA

- serijski film

Na početku školske godine u školu dolazi nova učiteljica gđica Stejsi. Ta prijazna žena, pošto saznaje da je En siročić, posvećuje joj posebnu pažnju i svojim savjetima veoma joj pomaže da prevaziđe svoje dileme... En i dalje pati što ne može da se druži sa Dijanom Beri, ali nakon jedne noći kad spašava njenu mlađu sestru od gušenja, Dijanina majka se izvinjava i poziva je da za Božić ide s njima na ples u Kormodi... U glavnim ulogama: Migen Folouz kao En Širić, Kolin Đuherst kao Marila Katbert...
PRODUCENT: Kevin Saliven.

NEDJELJA, PRVI PROGRAM U 17.00

DIVLJA ŽURKA

Raket Velč

To je priča o načinu na koji Holivud tretira svoje „bivše zvijezde“. Holivudski komičar iz perioda nijemog filma Džoli Grim pokušava da povрати staru slavu. Njegova ljubavnica Kvini organizuje zabavu na kojoj promovise Grimov posljednji film, ali tokom žurke stvari kreću pogrešnim tokom...

Uloge: Raket Velč, Džejms Koko, Peri King, Tifani Boling.

NEDJELJA, PRVI PROGRAM U 16.05

POSILIJE 2000-te

- naučno-popularna serija

Godine 2020. auto-strade i putevi biće prepuni plastičnih automobila, prognoziraju istraživači australijske naučno-popularne serije. Svoje zaključke potvrđuje u ispitnim laboratorijama holandske firme GE „Plastike“. Nova epizoda osvrće se na bolest poznatu iz davnina Omraženu lepru, kao i najnovije pokušaje da se za nju nađe vakcina. Ove nedjelje gledaoci će se upoznat i sa pokušajima naučnika da reprodukuju prirodne ukuse u laboratorijama kao i istraživanjima u kojima se koristi muzika kako bi se smanjili stresovi gradskog života.

satelitska TV

Nedjelja, 29. marta

SUPER CHANNEL

11.00 - Sat snage - 12.00 - Miks - 13.00 - Svjetsu-trašnice - 15.00 - Džordž Vanderman - 15.30 - Turistički magazin - 16.00 - Sport - 17.00 - Magazin za tinejdžere - 17.30 - Svijet sutrašnjice - 18.00 - Finansije i biznis - 19.00 - Video moda - 20.00 - Igrani film - 21.50 - Sport - 22.30 - Uživo - 23.30 - Evropski film - 00.00 - Miks

EUROSPORT

9.00 - Nedjeljom uživo - Umjetničko klizanje - Motociklizam - Tenis: Dejvis kup - Rukomet: svjetsko prvenstvo u Austriji? Golf-prenos iz Firenze - 20.30 - Motociklizam - 22.00 - Umjetničko klizanje - 00.00 - Tenis: Dejvis kup.

